

DİGİTAL FOTOĞRAFÇILIK

Çekimler
Tavsiyeler
Yöntemler

Pozlamalar
Işık Ayarları
Beyaz Dengelemeleri
Flaş Kullanımı

Portre Çekimleri
Kış Fotoğrafları
Özel Tavsiyeler

Otomatik Netleme
Makro Çekimler
Enstantane İso Ayarları

Diyafram
Objektif
Makinelerin Sınıfları

Donanımı
Light Box
Gezi Fotoğrafçılığı
Kaydırma Tekniği

Manzara Fotoğrafçılığı
Üst Üste Çekim
Kameranın Gizli Hazineleeri

ÖNSÖZ

Hemen hemen dijital fotoğraf makinesi, güçlü otomatik işlevleri sayesinde, sadece deklanşöre basılarak mükemmel neticeler üretir. Başarılı sonuçlar için, uzmanlık bilgisi veya fotoğrafçılık eğitimi şart değildir.

Buna rağmen: Fotoğraf makinesinin teknolojisini ve resim tasarımını tanıyan birisi, fotoğrafçılığı daha zevkli hâle getirebilir.

“devilfd fotoğraf tavsiyeleri” yazılarımızda, ilgi duyan bütün dijital fotoğrafçılara ilginç bakış açıları, özel çekim teknikleri ve kullanım tavsiyelerini kolay ve anlaşılır bir şekilde, sunacağız.

KONUYA GİRİŞMEK

Hedef belirleyip, deklanşöre bastığınızda mükemmel resim hazır – üç aşağı, beş yukarı! FinePix makineniz en uygun diyafram ve enstantane değerlerini, büyük bir hız ile hesaplayıp, üstünüzden büyük bir yükü almış olur. Ancak resim çerçevesinin belirlenmesi, kullanıcıya bağlıdır. Merceğin önüne ve sonradan, izleyicinin gözünün önüne ne geleceğine o karar verir. Olağandışı bir portre veya çok güzel bir manzaranın fotoğrafta, izleyicinin dikkatini çekebilmesi için, yaratıcılık ve beceri gerekir. İlginç resim tasarımları oluşturmak için, vizörün arkasındaki bakıcıya şu tavsiyeleri verebiliriz: Ana konu ile beraber her zaman arka plânı, çekim açısını ve ek yan-konuları göz önünde tutunuz.

Fotoğraf izleyicisinin gözünün hangi yönde seyir edeceği, önce neye bakacağı – resim tasarımı ve yapılandırılması ile yönlendirmek mümkündür. Yani deklanşöre basmadan önce fotoğrafın, kafamızda tasarlanması gerekir:

Çekim yeri olarak nereyi seçmeliyim?

Hangi çekim açısı ilginç olabilir?

Işık nereden geliyor; gölgeler nerede?

Fujifilm’in geliştirdiği ek-objektifler yakınlaştırma faktörünü 1,5 kat artırırlar

Bu tür düşüncelerin, esas konu ile beraber, genel tasarım içinde büyük etkinlikleri vardır.

- Örneğin: Arka plânda bulunan dağlar veya bir yapı, sahip oldukları çizgi ve şekiller ile, hareketlilik yaratır veya sükûnet yansıtır.

- Konuya ne kadar yaklaşırsanız, arka plân o kadar küçük görünür. Önce yakın ve uzak konular arasında, uygun büyüklük orantıları yaratmak için müsait bir yer seçiniz ve Zoom (yakınlaştırma) işlevi ve ek-objektifler (Tele-konverter) ile, çekeceğiniz kareyi oluşturunuz. 1,5 kat yakınlaştırma faktörü sayesinde ek-objektif, en ufak konuları bile, kareyi dolduracak şekilde yakınlaştırır.

- Portre çekimleri için, büyük odak-uzaklıklarını kullanınız; böylece arka plânı flulaştırarak, konunuzu vurgulayabilirsiniz

FinePixViewer ile istediğiniz kareyi seçmek çok kolay

Tecrübeli fotoğrafçılar bile sonradan, fotoğrafta, bazı rahatsız edici dallar veya binalar bulabilirler. Geleneksel kullanıcılar böyle bir durumda makasa sarılırken dijital kullanıcı, faresi ile istediği kesimi yapabilir. Avantaj: Kazaya uğrayan kesimlerde, fotoğrafı çöpe atmamız gerekmez. Bütün FinePix makinelerin yanında verilen FinePixViewer yazılımı, kesimleri çok kolaylaştırıyor. Fotoğrafı FinePixViewer’in içinde açıp, kesmek

istediğiniz bölümü işaretleyiniz. Sonra “kesim” sembolüne tıklayıp, işlemi tamamlayınız. Esas fotoğrafı korumak için, yeni resmi farklı kayıtlı ediniz.

FinePix makinelerin yüksek çekim kaliteleri sayesinde, kesip büyülttüğünüz resimleri, iyi kalitede, rahatça basabilirsiniz

ARALIKLI ÇEKİMLER İLE ZAMAN YOLCULUĞU

Eğer, bir kaplumbağa tavşanı sollarsa veya bir çiçek hızla büyürse, mutlaka dijital müdahale vardır. Bu tür zamanı hızlandıran çekimler, sadece dizi olarak çekilen tek fotoğraflar ile mümkündür. Basit bir yazılım bile bu fotoğrafları bir video-film hâline getirebilir, böylece – tabii ki biraz sabır gereklidir! – çocuğunuzun büyümesini veya bahçenizdeki mevsim değişimlerini içeren sunumlar yapabilirsiniz. Bastığınızda da bu tür bir dizi, her zaman ilgi çeker. Bir kaç beceri ile engeller ortadan kalkar.

Uzun sürecek çekimler için hazırlık olarak, yeterli miktarda kayıt kapasitesi ve makinenin elektriğe bağlı olması gerekmektedir; aksi hâlde çekim esnasında makine, birden kapanabilir.

İlk adım, konuyu mümkün olduğu kadar aynı ışık ortamında ve aynı çekim açısında düzenli aralıklar ile, çekmektir. Bu süreçte, örneğin değişen hava şartları (güneş, hareket eden bulutlar, yağmur, fırtına v.s.) çok ilginç görünümler yaratabilir. Kareler arasındaki süre ne kadar uzarsa çevreye, yani arka plânda ne olup bittiğine, dikkat etmek gerekir. Geçen arabalar, yürüyen yayalar veya değişen fon, konuya olan ilginin azalmasına yol açar. Her karede aynı açıyı yakalamak ise daha zordur; burada bir sehpa kullanmanız tavsiye edilir

Daha kısa süre aralıkları olan çekimlerde ise, her zaman FinePix makinenize güvenebilirsiniz. Bu makineler, Süper CCD sayesinde, kötü hava şartlarında bile elden resim çekmenize olanak sağlıyorlar. Böylece istikrarlı bir çekim kalitesini kullanabilirsiniz.

Geri kalan işlemleri, “Bmp2Avi” gibi yazılımlar üstlenirler. “BMP” düzenlemesinde olan fotoğrafları alıp, bir film hâline gelecek şekilde, yapıştırırlar. Resimlerin sıralamasını, isimleri belirler. Bir FinePix, resimleri çektiği anda DSCF0001.JPG, DSCF0002.JPG... olarak adlandırdığı için, sıralama karışmaz ve fotoğraflarınız doğru zamanlamada filme dönüştürülür.

FinePixViewer kullandığınızda, bir çok işlemi bir seferde yapabilirsiniz. Örneğin, USB kablo ile bilgisayara bağlı olan FinePix makineyi yönetebilir, çekimleri “Bilgi toplu-işlem” seçeneği vasıtası ile BMP dosyalarına dönüştürebilir ve neticeyi istediğiniz klasöre atabilirsiniz. “BMP2AVI” açıp, “Directory-yönetim” altında klasörün adını yazıp, “frame rate-gösterim hızı” belirlemeniz yeterlidir. Sayı olarak 5 verdiğinizde bu, saniyede 5 kare gösterilecek anlamına gelir. Yani klasörünüzde 20 kare varsa, 4 saniyelik bir video izleyeceksiniz demektir. Eserinizi müzik ile zenginleştirmek isterseniz, bunun için “WavFile” alanı hizmetinizdedir.

“Create-yarat” tuşu ile filmi, sıkıştırılmamış resimlerden, ürettiğinizde, kolayca FinePixViewer’de izleyebilirsiniz. Zaman yolculuğu başlayabilir!!!

ALTIN MAKAS RESİM YAPILANDIRMASI İÇİN TAVSİYELER

Mimar Sinan’ın yaptığı bir caminin, uçan bir balonun fotoğrafı ile ne alâkası olabilir? Bu sorunun cevabı eski çağlardan beri bilinen bir tasarım kuralıdır: “Altın Makas”

Sadece deklanşöre basmakla yetinmeyip, fotoğraflarımızın bilinçli bir tasarım ürünü olmalarını istiyorsak, resim yapılandırması konusunu işlememiz gerekir. Netlik veya renk kalitesi gibi teknik içeriklerden bağımsız olarak konunun kesimi, ön ve arka planların tasarımı ve bunun gibi konular, bir fotoğrafın beğeni kazanmasında önemli olurlar. Burada en önemli rol, resim öğeleri düzenlemesine düşmektedir.

Bir örnek: Günbatımı fotoğrafı, tatil resimlerinin vazgeçilmez konusudur ve yapılandırması şu şekilde olur: Ufuk, fotoğrafı yatay olarak ikiye böler ve bunun üstünde gene ortalanmış olarak, merkez yıldızımızın kor-kırmızı küre hâlinde görünümü yer alır. Bu tür fotoğraflar, kişisel anılar için değerli olmakla beraber, başka izleyiciler üzerinde sıkıcı ve önemsiz bir etki yapar.

Ufuk çizgisini ve güneşi ortadan alıp, ufuk çizgisini karenin, alttan 1/3 bölümü hizasında ve güneşi sağ veya soldan 1/3 hizasında görüntülersek, bambaşka bir fotoğraf elde etmiş oluruz. Pekâlâ, aynı konuyu işlediğimiz hâlde, bu fotoğraf neden daha uyumlu ve ilginç geliyor?

“Altın makas”ın kesim kuralı şöyledir:

Kısa çizginin uzun çizgiye orantısı, uzun çizginin uzun çizgiye orantısı, uzun çizginin genel uzunluğa orantısı ile aynıdır.

Bu resim yapısında, “altın makas” kesiminden söz ediyoruz. İstedığınız sayıda insana, bir çizgiyi/şeridi – ortadan olmamak şartı ile – bölmelerini söylerseniz

çoğunluk, 70:30 orantıda bölmeler yapar. Çizgi otomatik olarak iki parçaya bölünür ve bu bölümlerden küçüğünün, büyüğüne olan orantısı, büyük bölümün toplam uzunluğa olan orantısı ile, aynıdır. Konunun daha belirgin anlatımı için bkz. üstteki çizelge.

Altın makas kuralı sadece çizgiler için geçerli değildir, alanlar da aynı orantılarda bölünebilir. Bu yöntem antik çağlardan beri bilinmekte ve “evrensel yapılandırma yöntemi” olarak, mimaride ve resim yapımında kullanılmakta. Bunların en önemli örneklerini antik çağlardaki tapınakların yanısıra, Mimar Sinan’ın eserlerinde de görebiliriz. Özellikle rönesans çağında “altın makas” yöntemi, tasarımlarda çok kullanılmış ve bu çağda “uyumlu bölme” adını almıştır.

Pekâlâ bu bölünme, neden uyumlu olarak algılanır?

Bunun nedenlerinden bir tanesi, doğada da – insanın vücut yapısı dahil – bu bölünme oranlarının varolmasıdır.

Bir örnek, “altın makas” kuralının fotoğrafçılıktaki kullanımı hakkında, anlaşım kolaylığı sağlar. Konumuz: Batan güneşin önünde bir balon. Fotoğrafçı, iki nesneyi de “altın makas” kuralının bölmelerine göre ayarlamış. Balon tam olarak, üst ve sol bölmelerin kesiştiği yerde bulunmakta; güneş ise biraz sağa kaymış olmakla beraber, alt çizginin üstünde bulunuyor.

“Altın makas” olgusunu oluşturan temel düşünce, kolay öğrenilir. Birkaç çekimden sonra fotoğrafın merkezi konularını (insanlar, yapılar), 70:30 bölme orantısı oluşturacak şekilde resim çerçevesi seçerek, fon önüne yerleştiririz.

Buna rağmen: fotoğrafımızı, her zaman “altın makas” kuralına göre yapılandırarak değiliz. Modern fotoğrafçılık, geleneksel kuralların dışına çıkmayı seviyor ve bu şekilde başarılı olabiliyor. Kasten kuralları yıkarak, sürprizler ve şaşkınlık uyandıran çekimler yaratabiliyor. Kısaca; “Altın makas” kuralı, heyecan yaratan fotoğraflar çekmek için tek yöntem değildir ancak, temel kuralları bilenler “iyi” fotoğrafı anlamakta ve tanımakta zorlanmazlar

ARKA PLANIN KASITLI OLARAK FLULAŞTIRILMASI

Bir fotoğrafın arka planı kasıtlı olarak flu kalırsa, resimde derinlik oluşur ve üç boyutlu bir görüntü elde edilir.

Portre veya ürün çekimlerinde güdülen amaç, izleyicinin dikkatini ana konuya çekmektir. Acemiler bunu, konuyu resmin ortasına yerleştirerek yaparlar ve çok sıkıcı fotoğraflar elde ederler. Daha modern bir tasarım yapılacaksa yerleştirme daha yaratıcı olabilir ancak fotoğrafçı, izleyicinin dikkatini, değişik yöntemler kullanarak, çektiği kişiye veya konuya yönlendirmek zorundadır. Bunun en iyi yöntemlerinden biri, arka planın flulaştırılmasıdır. Böylece insan gözünün alışkanlıklarından faydalanabiliriz: Bir insana baktığımızda, gözlerimiz ile ona odaklanırsak ve çevrenin flu olmasını kabulleniriz çünkü almak istediğimiz ana bilgi için, çevre bilgileri önemsiz kalır.

Bütün bunlar, ürün çekimlerinde de çok güzel etkiler yaparlar ve yukarda görüldüğü gibi fotoğraflar üç boyutlu bir etkinlik kazanırlar.

Netlik derinliği, diyafram ayarına ve odak mesafesine bağlıdır. FinePix F601 gibi makineler, portre işlevinde büyük diyafram seçerek çekilen kişinin arkasının, flu olmasını sağlarlar.

Arka planın flu olmasını nasıl sağlayabilirim?

Bu konunun merkezi “netlik derinliği”dir. Netlik derinliği fotoğrafın, hangi menzil içinde keskin olacağını belirler. Netlik derinliği doğrudan, makinede ayarlanmaz; objektifin odak uzaklığına ve ayarlanan diyafram değerine bağlıdır. Odak uzaklığı ne kadar uzun olursa – yani ne kadar tele menziline girilirse – netlik derinliği o kadar kısalır. Buna ek olarak netlik derinliği, diyafram açıldıkça, azalır (Dikkat: Büyük diyafram açıklığı, küçük bir değer ile ifade edilir; yani f4,5 ayarındaki açıklık, f22 değerindeki açıklıktan çok daha büyüktür).

Portre fotoğrafçılığı için en uygun işlem, bir tele objektif kullanarak diyaframı mümkün olduğu kadar açmak. Bazı makinelerin portre işlevleri vardır (bkz. yukarıdaki F601 Zoom’un ayar görüntüleri) ve bu otomatik işlem mümkün olduğu kadar büyük diyafram kullanarak uygun enstantaneyi seçer. Üstelik bir de yüksek odak uzaklığı ayarlanırsa, arka plan bulanıklık içinde kayıp olur.

Bir resim işlem yazılımında arka plan, “Gaus yumuşatıcısı” ile flulaştırılır. Bunu yapabilmek için önce, özenle sınırlama yapılması gerekir. (örnek: Adobe Photoshop)

Çekimde yapılamayan flulaştırma, resim işlem yazılımları ile mümkündür. Ancak bu işlem, konuya göre, çok karmaşık ve zahmetli olabilir. İşlemci önce, ön ve arka planı el ile ayırması gerekir, yoksa yazılım hangi bölümleri flulaştıracağını bilemez. Ayırım, “kement” veya “sihirli çubuk” gibi “sınırlama” araçları ile yapılır. Örnek fotoğrafımızda ağacın dalları, büyük bir duyarlılık ile sınırlandı – hattâ bazı, tek piksellerin (noktalar) bile belirlenmesi gerekiyordu. Sınırlandırma sayesinde istediğimiz işlem, sadece belirlediğimiz alanda yapılır. Arka plan belirlendikten sonra “Gaus yumuşatıcı” filtresi devreye girer; bu filtre bütün iyi yazılımlarda vardır. Böylece ağacın arkasındaki ev sırasının flulaştırılması, gerçekleşir.

EXIF VERİLERİ KAYIP OLURSA NE YAPABİLİRİZ?

Dijital fotoğraf makinesi ile, evinizdeki sinemayı zenginleştirebilirsiniz. Makineyi televizyona bağlayıp fotoğraflarınızı, büyük ekranda, her zaman ve her yerde izleyebilirsiniz. Çünkü televizyon her yerde mevcut ve makinemiz, uygun çıkışa sahip. Bir ihtimal, fotoğraflarımızı bilgisayara aktarıp, düzelter, tekrar hafıza kartımıza kayıt etmiş olabiliriz. Netice: ekran karanlık kalır, çünkü makine resimleri okumamak için elinden geleni yapmaktadır. Bunun nedeni, klasör isminin değiştirilmiş olmasıdır. Fotoğraf makinesinin kendine özgün kuralları vardır ve kendi adlandırmasını kullanmak ister.

Diğer bir neden ise resim-dosyalarının isimlerinin değiştirilmiş olmasıdır. Bu konuda da birçok makine, özgün adlandırmasını kullanmak ister. Genelde, sadece sayılandırmayı değiştirmek mümkündür.

Bu işlem sırasında EXIF verileri de, silinir. Bu bilgiler genelde JPEG dosyalarına iliştirilmiş olup, kullanılmış olan diyafram değeri, çekim günü v.s. gibi bilgiler veriler. Bunlar eksik olduğunda makine, greve gidebilir. Örneğin Adobe Photoshop 6.0 verilere dokunmaz ancak bu veriler, değiştirilmiş resim’e aktarılmaz. Yani, hem makinede üretilmiş olan minyatür (küçük, ön izlenim resmi), hem de EXIF-verileri el değmemiş hâlde dururlar. Tabii ki, değiştirilmiş olan resmin bu değerlere uyması mümkün değildir. Bu olay, makinenin aklını karıştırır.

Bu sorun, televizyona bağlanmadan önce makinenin ekranında ortaya çıkar. Kızılacak bir durum; oysa işlenmiş resimleri de her yerde gösterebilmek, çok güzel olurdu.

Bu sorun için de, çözüm araçları vardır. Ücretsiz “Photo studio” yazılımında, kısıtlı işlem (çevirmek, döndürmek gibi) olanakları ile beraber EXIF-verilerini yeniden yazdırma özelliği vardır. Bu şekilde makineye, retuşlanmış bir resim, işlenmemiş orjinal resim diye yutturulur. Gerçekten bu şekilde netice alınıyor ve birçok inatçı makine, uyumlu tavırlar alıyorlar.

Photo studio” yazılımını, İnternet vasıtası ile ücretsiz olarak <http://www.stuffware.co.uk/> adresinden yükleyebilirsiniz. EXIF-bilgilerini silip, yedekleyip, tekrar açmak isterseniz <http://www.friedmann-schmidt.com/software/exifer/> sitesindeki “Exifer” yazılımını kullanabilirsiniz.

DİJİTAL ÇİFT POZLANDIRMA

Çift pozlandırmanın çok iyi hesaplanması gerekir. Bunun temeli, uygun resim malzemesidir.

Birçok modern fotoğraf makinesi, fotoğrafları çift pozlandırma özelliğine sahiptir. Ancak hiçbirimiz, fotoğraf çekerken çift pozlandırmayı düşünmüyoruz. Bunun için, beceri ile düzenlenmiş ve çift pozlama tekniğine uygun çekimler gerekir ki, hayranlık uyandıracak etkinlikler oluşabilsin. Dijital karanlık oda bu soruna da bir çözüm sunabiliyor.

Dijital bir fotoğraf makinesi kullanıcısının yapacağı işlem çok kolaydır; ilk kareyi Adobe Photoshop gibi bir resim işlem yazılımı ile açıp, çalışmaya başlayabilir. Geleneksel fotoğrafçının malzemesini taraması veya bir taşıyıcıya yüklemesi gerekir.

İki çekimden, tek fotoğraf oluşur.

Önce karşımıza şu soru çıkar: iki konu nasıl aynı resim dosyasına girer? Bunun çözümü “düzey” kelimesinde saklıdır. Resim işlem yazılımlarının çoğu, birkaç düzey oluşturma işlevine sahiptir; bu düzeyler üst üste konulan kağıtlar gibidir.

İki fotoğrafı açıp, birincisinde yeni bir düzey yapılandırınız. İkinci fotoğrafı bu düzeye çekiniz. Şimdi düzeyler arasında geçiş yapabilir, yerlerini değiştirebilirsiniz. Artık, “dijital çift pozlandırma” için şartlar hazır.

Düzey göstergesinde, saydamlık derecesini ayarlayabilirsiniz.

Henüz, çift pozlamadan söz edemeyiz çünkü şu ana kadar sadece üstte olan düzeyi görebiliyoruz. Düzeyleri, üst üste koyulmuş kağıtlardan farklı olarak, saydamlaştırmamız mümkündür. Bu şekilde altta olan düzeyin, üst katta görünmesini sağlayabiliriz. Yani, normal fotoğraf makineleri ile de yapabileceğimiz çift pozlandırma etkinliğini, tek vey her iki düzeyde saydamlık derecesi ile oynayarak, elde edebiliriz.

İkinci düzeyin saydamlığına bağlı olarak, yeni ve ilginç resimler oluşur. Bazı yazılımlarda, düzeylerin piksellerinin hangi yöntem ile karıştırılacağını belirleyebilirsiniz. Bu şekilde, sınırsız sayıda tasarım imkânlarına sahip olursunuz.

DOLDURULABİLİR PİL - DUYARLI BİR GÜÇ KAYNAĞI

En çok ihtiyaç duyulduğu anlarda doldurulabilir piller, yeni doldurulmuş olsalar bile, biterler. Çünkü dijital makinemizin yaşam vericisi, hassas bir bakım ve ilgi ister. Bazı bakım önerileri ile, pillerinizin ömrü uzayacaktır. İçerdikleri maddelere göre pillerin yaşam süreleri, doldurulma hızı ve gerilim yüksekliği gibi farklı özellikleri, bulunur.

Ucuz fiyatlı ve hızlı doldurulabilen Nikel-Katmiyum piller 1,2 Volt gerilime sahiplerdir. Durdukları yerde, kendi kendilerine boşalmazlar yani kullanılmadıklarında ve serince bir ortamda kimyasal maddeler, tembellik yaparlar. Diğer pil çeşitlerinden farklı olarak, tamamına yakın boşaltılmayı veya fazla doldurulmayı, zarar görmeden kaldırabilirler.

Ancak makinede kullanılan bütün piller, aynı doluluk oranına sahip olsalar, iyi olur. Çok fazla enerji farklılığı olduğunda ters kutuplanmalar oluşabilir ve bunların tepkisi olarak, pillerin ömürleri kısılır. Buna ek olarak Nikel-Katmiyum pillerde, “bellek-etkinliği” başgösterir; yani kısa süre kullanılan bir pil, şarj cihazına takıldığında, kimyasal maddelerimiz rahatlar ve esas kapasitelerini unuturlar. Bunun neticesi olarak, sürekli doldurulmak isterler. Yani bu tür pilleri, doldurmadan önce tamamen boşaltmak gerekir.

Nikel-metalhidrit (NiMH) akümülatörleri, birçok kez doldurup/boşaltmak mümkündür. Ancak doldurma cihazında unutulurlarsa, çok çabuk bozulabilirler. Buna karşılık “bellek-etkinliği” olayına karşı, daha dayanıklı olurlar. Hafif oldukları hâlde, enerji sıklığı daha fazladır. İyi bakım yapıldığı takdirde, ucuz ve yüksek performanslı bir seçenek olarak, tavsiye edilir.

Lityum-iyon akümülatör. En yeni şekli olan Lityum-polimer, yassı ve köşeli olarak karşımıza çıkıyor.

Taşınabilir enerji kaynakları arasında, şu anda en iyi olan: Lityum-iyon akümülatördür. Bunların bir tanesi 3,6 Volt gerilim verir. Böylece yanınızda birkaç adet pil taşımanız ve bunların doluluk derecelerini aklınızda tutmanız, gerekmez. Çok büyük bir avantaj ise, pilleri istediğiniz zaman ve istediğiniz kadar doldurabilirsiniz; “bellek-etkinliği” tanımazlar. Ancak aşırı sıcaklık veya soğukluk bu piller için sorun olur. En iyisi +5 ile +30 derece arası sıcaklıklarda kullanmak.

DOĞRU IŞIK DUYARLILIĞI

Dijital makinenin ışık duyarlılığı,Seçenek listesi üzerinden ayarlanır.

Bir mağara içinde bulunan, siyah panter ailesinin fotoğrafını çekebilmek için diyafram ve enstantanenin sınırlarını zorlamak gerekir. Diyafram, mümkün olduğu kadar çok ışık girebilmesi için azami açıklığa getirilir. Obdüratör ise, mümkün olduğu kadar uzun süre açık durması gerekir. Bu çekim şartlarında titrememek gerekir veya bir sehpa kullanılır. Ancak destek olmasa bile, henüz bütün kozlarımızı oynamadık.

Fotoğrafın oluşması için önemli bir faktör daha vardır: Işık duyarlılığı. Ölçüm birimi olarak ISO kullanılır. Sıkça kullanılan bir standart ise ISO 100'dür; ancak bu, bizim örneğimizde yetersiz kalır. Seçenek listesini kullanarak, dijital makinemizin ışık duyarlılığını ISO 400 değerine yükseltip, pozlandırma alanımızı arttırabiliriz. Şimdi karşımıza çıkan soru şudur: Diyafram açıklığını mı küçültmeli yoksa enstantaneyi mi hızlandırmalı?

Böylece sallanma tehlikesini azaltabiliriz. Bu yöntem ile, alaca karanlıkta önümüzden geçen kişiyi gölge olarak değil, gördüğümüz gibi pozlandırabiliriz.

Bazı makinelerde ışık duyarlılığını arttırmak, büyük grenli görüntü parazitlenmesine yol açar. Tabii ki Süper CCD'li FinePix makineler hariç! Bu makinelerin kullandığı “Piksel veri birleşimi” teknolojisi, CCD'nin birbirine bağlı ve ışığa duyarlı 4 ünitesinin algıladığı bilgileri bir noktada (piksel) toplar. Böylece bir resim noktası, dört ayrı pikselden aydınlık bilgileri toplar. Bu yöntem ile 1600 ISO'ya kadar yükselebilen değerlere ulaşmakta ve parazit filtreleme sistemi ile beraber hoş olmayan renkli noktaların süzülmesine katkıda bulunmakta.

Diğer ayarların aynı olmaları şartı ile, ISO değerleri farklı etkiler yaparlar.

Film duyarlılığından söz edildiğinde, her zaman ISO, ASA ve DIN birimleri kastedilir. Bu, bazen karmaşıklığa yol açabilir. ISO, “uluslararası standartlar enstitüsü”nün kısaltılmış hâlidir. Bu kurum, dünyada üretilen bütün filmlerin, aynı adlandırmaya tâbi tutulmalarını sağlar. Türkiye'de de bu standart kullanılmaktadır.

ASA “ABD standartlar kurumu”, DIN “Alman sanayi standartları” kurumlarının kısaltılmış şekilleridir.

FUJIFILM'DE BEYAZ DENGELMESİ

Mükemmel beyaz dengelemesi sayesinde, doğal renkler

Güneş ışığı veya bir sokak lâmbasının altında gözümüz, bir dosya kağıdını beyaz olarak görür. Ancak bu algılamayı, beynimiz bize yansıtır. Gerçekte beyaz – durumuna göre – kahverengimsi olup, renklerin iyice kaymış hâlidir. Bir fotoğraf bunu ispat edebilir; makine aldatılmaz ve algıladığı ışığı, görüntüler. Böylece bir gelinlik, düğün salonunda turuncu veya neon ışık altında mavi olarak, görünebilir. Bunun nedeni suni ışığın, gün ışığı ile karşılaştırıldığında, renk yelpazesinin farklı bir alanını içermesidir. Örneğin neon, çok az kırmızı veya sarı bölümleri içerir; daha çok mavi/yeşil alanında bulunur

Fotoğrafçılık, bu sorun ile yakl. 130 yıldır savaşmakta. Eskiden bir film sadece, ışığın mavi bölümlerini kavıyordu ve renkli fotoğrafçılık, henüz, bahis konusu değildi. Spektral duyarlılık (renk ayırımı) keşif edildiğinde, ışığın bütün yelpazesini kullanmak mümkün oldu; ancak, bu sefer ışık tasarım sorunları başladı. Örneğin, S20 Pro gibi modern fotoğraf makinelerinde bu tür sorunlar, mazide kalmıştır.

Dijital öncesi çağlarda renk düzenlemesi, filimin kimyasal katmanları üzerinden veya filtreler sayesinde yapılırdı. Filtreler, dijital makine kullanıcıları için de ilginçtir; bunlardan son bölümde bahis edeceğiz. Şimdiki zamanda, FinePix makinelerindeki “Beyaz ayarı-white balance” sayesinde, bu ayar kolayca yapılır. Suni ışık 1, 2 veya 3 veya diğer ayarların doğru olduğunu anlamak için, ekrana bakmak yeterlidir.

FinePix S2 Pro veya FinePix S602 Zoom gibi makinelerde manüel beyaz dengelemesi zarif ve kesin bir şekilde işler ve bu işlev FinePix F700 gibi yeni modelleri de, zenginleştirir. Bunun için çekim ortamında bir dosya kağıdını çekmek, yani makineyi, bunun beyaz olduğuna koşullandırmak, yeterlidir. Diğer bütün renkler, belirlediğimiz bu standartta uyarlar yani doğal renklendirme oluşur. Bu yöntem ile, önceden yapılan bütün ayarlara nazaran, daha iyi neticeler alınır. Seçenek listesindeki - önceden belirlenmiş - en iyi ayar bile, belirli ışık ortamlarında yanlış neticeler verebilir.

Işığın yapısı hakkında bir ölçek olması için, “Renk ısısı” kavramı kullanılır. Gerçekten burada sıcak ve soğuk, baş roller oynarlar. Her zaman olduğu gibi bilimin, renk algılama gibi kişisel bir değeri ölçebilmesi için, sabit değerlere gereksinimi vardır

Bunun için platinden oluşan bir küre seçilmiştir; çünkü platin – düşünsel olarak – düşen bütün ışığı yutup, ısıya çevirir.

Başlangıçta küremiz buz gibidir, yani 0 derece Kelvin; hiç bir molekül kıpırdamaz. Küremiz, gittikçe artan ısıya tâbi tutulur ve ışık yansıtmaya başlar. Önce koyu kırmızı, sonra turuncu, sonra beyaz ve en son açık mavi olarak parlar. Bu basamakta 30000 derece Kelvin’e ulaşıyoruz ve küremiz yazın ortasındaki gök yüzü gibi mavi olarak parlıyor. Böylece, ısı miktarına göre değişen, kesin bir cetvel elde etmiş bulunuyoruz ve bu cetvel ile bütün renk ısısı değerlerini okuyabiliriz.; örneğin bir ampül, bir kış sabahı veya mum ışığı ile aydınlatılmış bir salon.

Renk yelpazesini, nokta duyarlılık ile ötelemek.

Bir FinePix ile nasıl beyaz dengelemesi yapılacağını daha önce anlatmıştık. Ancak çekimden sonra da, kendi renginizde kavrulmanız mümkün. Zira, fotoğrafçının istediği ışık ortamı her zaman bulunmuyor. Çekimlere son bir cilâ vermek için, dijital bir karanlık odadan geçirmek gerekir. Dijital işlemlerde de, makinede yapılanın aynısı uygulanır; yani bir resim işlem yazılımında da, bir “beyaz nokta” sabitlenir ve diğer renkler buna göre yönlendir. FinePix S2'deki ham düzenlemeleri (RAW-format) kullandığınızda resimleri, zâten bilgi işlem yazılımında işlemeniz gerekir. Fotoğraf makinesinden gelen veriler bâkir ve değişmeden bilgisayara geldikleri için, renk ısısı CCD'nin algıladığı gibi aktarılmıştır.

Normal, JPEG veya TIFF düzenlemelerinde çekilen fotoğrafları “The Gimp” veya “Photoshop” gibi resim işlem yazılımlarına yükleyip, seçenek listesindeki “Renk değeri düzeltimi” işlevinde “beyaz nokta” belirleyiniz. Daha doğrusu, seçenek olarak beyaz, gri veya siyah nokta belirleyebilirsiniz. Bunun için, üstünde şırınga sembolü olan üç adet tuş vardır. Örneğin: birinci tuş ile damadın ceketi üstüne tıklayıp, siyahı belirleyebilirsiniz. Eğer bir renk alanının, % 50 gri renkten oluştuğunu bilerseniz, orta tuş ile tıklayıp, bir renk kayması oluşturabilirsiniz. Sağ tuş ise renklere, beyaz gelinliğe orantılı olarak kümeleşmelerini belirtir.

Geleneksel yöntemler ile ışık süzmek

FinePix S602 veya FinePix S304 gibi makinelerin önüne filtre takmak, çağıdışı bir işlem gibi gelebilir. Ancak bu işlem, makinenin beyaz dengelemesini, mükemmel dengelenmiş bir gece çekimi veya romantik renklendirilmiş bir mum ışığı havası elde etmek için gerekli olan, küçük basamakları oluşturmaya yarar.

Renkli camlar kaba görünebilir, ancak bunlar renk yelpazesini çok genişletirler. Genel olarak bakıldığında, sayısız renklendirme-lerin arasından, makine ayarlarını hafifçe düzelterleri seçmek, yeterli olur. Örneğin: bir Skylight-filtrenin verdiği hafif mavimsi bir gölgeleme, makinede bulunan “güneşli” ayarını biraz daha fazla maviye doğru iter.

Bir filtrenin renklendirmesi, öncelikle kendi renginin süzgeçten geçmesini sağlar. Yani fotoğrafımızda oluşan, kahverengimsi bir renk fazlalığını dengelemek için, mavimsi bir filtre kullanmak gerekir veya fazla soğuk neon ışığını, sarımsı bir filtre ile yumuşatabiliriz.

YAZILIM ARACILIĞI İLE SİYAH / BEYAZ RESİMLER

Geleneksel fotoğraf makinesi kullananlar, siyah/beyaz veya renkli film kullanacaklarına önceden karar vermeleri gerekir. Bu konuda dijital fotoğrafçıların işi çok kolaydır. Bazı dijital fotoğraf makinelerinde özel bir siyah/beyaz çekim işlevi vardır. Bu işlevde resimler, gri yelpaze de çekilir. Ancak renk bilgilerini, dijital karanlık odada kaldırmak, bize hem daha kolay hem de daha akıllıca geliyor. Bilinçli olarak ve estetik açıdan güzel görüldüğünde, siyah/beyaza karar vermek daha doğru olsa gerek. Özellikle, bir çok yazılımın sunduğu tasarım imkânlarını geleneksel fotoğrafçıların, rüyalarında bile zor görebildiği bir ortamda.

Fotoğrafın en kolay çevirimi, RGB-fotoğrafı gri yelpaze düzenlemesine dönüştürmektir. Bu yöntem, siyah/beyaz resimlere ulaşmak için en hızlı yöntem olmasına rağmen, müdahale imkânlarımız yoktur. Adobe Photoshop gibi yazılımların sunduğu bir işlev, çok daha kullanışlıdır. Buradaki “renk kanal karıştırıcı” işlevinde ayar kutusu vasıtası ile, gri yelpaze düzenlemesindeki fotoğraf için gerekli olan, kırmızı, yeşil ve mavi renk kanallarının aydınlık orantılarını belirleyebilirsiniz. Böylece çok yumuşak çeviriler elde edebilir veya sert kontrastlı resimler üretebilirsiniz.

Fazla zahmete girmek istemeyenler, internet’ten ücretsiz olarak indirilebilen “BWorks” yazılımı ile bir çok etkinlik yaratabilirler

Siyah/beyaza dönüşüm, mecburi olarak gri renklere boğulmak anlamına gelmez. Photoshop ve Bworks yazılımlarını kullanarak, fotoğrafınıza renklendirilmiş bir siyah/beyaz havası verip, yıllanmış fotoğraflara özgün olan sepya (bakırımsı) görüntüye büründürebilirsiniz. Yukardaki resimler bu imkânların bazılarını gösteriyor.

1. Renkli, esas fotoğraf.
2. Adobe Photoshop vasıtası ile basit bir gri yelpaze dönüşümünden sonra.
3. “Renk kanal karıştırıcı” ile yumuşatılmış renk basamakları.
4. “Renk doyumu” aracı ile fotoğraf, monokrom (tek renk) renklere dönüştürülür.
5. BWorks yazılımı sepya etkinlik yapar, veya...
6. kontrast zenginliği olan bir siyah/beyaz çizime dönüştürür.

SÜRPRİZ ETKİNLİKLER

Sıradan konuları, ilginç hâle getirmenin bir çok yöntemi vardır. Çekim açısı (perspektif) veya bilinçli pozlandırmanın yanı sıra filtre ve ek merceklerin kullanımı da yaygındır. Görüneni değiştirmek için en özgün temsilciler geniş-açı, balık-gözü veya makro ek objektifleridir. Bunların haricinde, öm. UV ışığı engelleyen, belirli renkleri azaltan veya renk akışları işleyebilen filtreler kullanılır. Bu imkânları sıkça kullanan ilerlemiş fotoğrafçılar için bu tür, kıymetli ekipman yatırımları tavsiye edilir çünkü bu fotoğrafların kalitesinin yüksek olması arzu edilir.

Çoğunlukla “normal” fotoğraflar çeken veya masraftan kaçınmak isteyen bir kullanıcı, bu tür ekipmanlar olmadan da, basit işlemler ile “profesyonel düzeyde” etkinlikler yaratabilir.

Belirli etkinliklerle, sadece, konuların havasını belirginleştirmekle kalmayıp, izleyicide bazı duygu ve düşüncelerin uyanmasını sağlayabilirsiniz.

Çoğu zaman bir fotoğrafa bakılır, hangi konunun görüntülendiği algılanır ve bir kenara atılır; çünkü söz konusu olan, çabuk unutulmuş “normal” bir fotoğraftır.

Yumuşatılmış fotoğraflar

Kış manzaralarını, güzel portreleri veya bir bahçeyi yumuşak bir ışığa batırıp, hafif bulandırılırsa yani keskinliği azaltılırsa geleneksel “rüya etkisi” yaratmış olursunuz. Bu, en sık kullanılan fotoğraf tasarımlarının başında gelir ve meraklı amatörler için bir çok olanaklar içerir:

Objektifin önünü ince örgülü bir çorap ile kapladığınızda, çektiğiniz resim yumuşar ve keskinliği azalır. Ayrıca, çorabın rengine göre, bir renklendirme oluşur. Yukardaki yaprak fotoğrafında, temiz ve şeffaf bir plastik parçası kullanıldı; tabii ki görsel parazitlerin oluşmaması için plastiğin yeteri kadar ince olmasına dikkat edildi.

Plastik parça, hafif (üfleterek) buharlandıktan sonra objektifin önüne tutuldu; bu sayede konu, biraz, sisin içinde kaldı.

Bu tür etkinlikleri ek plastik veya cam parçaya (filtreye) sürülen vazelin, çok hafif püskürtölmüş su veya başka bulanık malzemeler ile de yapabilirsiniz. Üstelik bu etkinliğı kısmi olarak da yapabilirsiniz; yani “ev yapımı” süzgeçler, gerçek filtrelerden daha kullanışlı olabiliyor.

Parlayan Işıklar

İkinci resim örneğimizde “yıldız etkinliğı” hedeflendi; yani parlayan nesneler, yıldız şeklinde bir hâle oluşturur. Yukardaki Noel ağacını çekmek için keskin bir bıçakla, yatay ve dikey, ince çiziklerin kazındığı bir cam kullanıldı. Işık, çiziklerde kırılarak belirli yönlerle dağıtılır ve ek olarak, renk yelpazesinin bütün renklerine de bölünür. Bu deney, çeşitli şekillerde devam edebilir; daire şekilleri, çarpraz çizgiler veya kendi tasarımlarınız. Burada önemli olan fotoğrafın geniş bir kontrast içermesidir; en iyisi karanlık bir fon önünde parlayan konu. Kontrast ne kadar belirsiz olursa amaçlanan ışık etkinliğı o kadar zayıf kalır. Bu tür etkinlikler daha çok gece veya karanlık mekân çekimleri için uygundur.

Çerçeve işlevinde şablonlar

Anlattığımız etkinler içinde yukardaki fotoğrafta görönen etkinlik, en kolay olanıdır. Fotoğrafçının bir parça koyu renk, ışık süzmeyen örneğı – en iyisi siyah karton – gereksinimi vardır. Karton istenilen şekilde kesilip, çekim esnasında objektifin önüne tutulur. Örnek fotoğrafımızda keskin olmayan kenarlar oluşmuş, yani bir dürbünün içinden alınmış bir görüntü süsü, başarı ile verilmiş. Bu yöntem ile, 100 sene önce de sevilen çerçeve şekilleri, güncel olabilir; oval çerçeveli portreler veya dikdörtgen şeklinde, izleyiciyi yönlendiren çerçevesel ilginçliğini korumaktadır. Biraz deneyim kazanmak bu işlemler için faydalıdır, çünkü sonradan fotoğrafta görünecek çerçevenin keskinliğıne göre, kesim yapılması gerekir. Çerçeve, objektiften ne kadar uzak olursa o kadar netleşir ve tam tersine. Ne kadar yakın ve flu olursa, o kadar küçük olması gerekir aksi hâlde fotoğrafımızda görünmesi, zorlaşır.

Meraklı resim işlemciler bu etkinlikleri bilgisayar ortamında taklit edebilirler. Ancak, el emeğı ile başarılı bir şekilde etkilendirilmiş bir fotoğrafın, azımsanmayacak derecede fotoğrafçılık sanatı ile yakınlığı vardır; dijital işlemler hakkında bu tespit, zordur. Aşırı zahmetli tasarımlar veya ayırımlar olmadığı sürece, el ile yapılan etkinlikler çok daha zevklidir.

Hayâl gücünüze sınır koyulmaz ancak bir şeye çok dikkat etmeniz gerekir: FinePix makinenize! Objektif üzerinde bulunan çizikler veya vazelin izleri, her fotoğrafta hoş görünmeyebilir!!!

Tavsiye: Ek mercek olarak, CD kaplarının şeffaf tarafları çok uygundur. Bunlar, rahatsız edici görsel parazitler yapmayacak kadar ince olup kolaylıkla çizilmeleri mümkündür. Yani “parlayan ışık” etkinliğı rahatlıkla yapılabilir.

AKILLICA IŞIKLANDIRMAK

Fotoğrafçı ışıksız kaldığında kendini, susuz kalmış balık gibi hisseder; güneş kayıp olduğunda flaş, bu boşluğu doldurmak zorundadır. Ancak flaş, sadece bir ilkyardım ışığı değildir.

FinePix makinelerin dahili flaşları, kırmızı-göz etkinliğinde veya gölgelenen bir yüzü aydınlatmada güzel çözümler sunarlar. Ancak makineye bağlanan bir ek flaş, bilinçli ışık kullanımını mümkün kılarak fotoğraf tasarımını özürleştirir.

- Işık yönetimi artık, makineden çıkan düz ışığa bağımlı değildir.
- Flaş menzili katlanarak, artar. Bazı makinelerde dahili flaş ile beraber kullanılabilir.
- Portre çekimlerinde, dolaylı ışık ile ve gölgesiz pozlandırma yapılabilir.
- Bir ön flaş, kırmızı gözleri azaltır. Ek flaş ile bu olgu tamamen ortadan kalkar.

Flaş – objektif arasındaki mesafe arttığı için, göz tabakasında bulunan damarlar

ışığı direk olarak yansıtmazlar.

- Örneğin, kırmızımsı ampüller bulunan bir ortamda patlatılan flaş, genel ışığı maviye doğru kaydırır (flaş, gün ortası ışığının, ısı derecesine sahiptir). Böylece netice, daha hesaplanır Hâle gelir.

FinePix makinelerde, ek flaşın doğru kullanımını aşağıda anlatacağız:

Her tarafından ışık fışkıran bir kaynak

Ek flaşı, değişik şekillerde makineye bağlayabilirsiniz. En kolay yöntem flaşı, flaş ayağına takmaktır (örn.: FinePix S7000 veya FinePix S20 PRO). Çekim seçenekleri listesinde “External Flash – On (harici flaş – açık)” açtığınızda sadece ek flaş devreye girer, dahili flaş kapalıdır.

Ek flaşları, bağımlı (slave) flaş yöntemi ile, bütün FinePix makinelerde kullanmak mümkündür. Bu yöntemde flaş fiziksel temas ile değil, dahili flaş tarafından patlatılır. Makine gövdesindeki flaş patladığı anda, ışığa duyarlı bir hücre (fotosel) ile donanmış olan ek flaş, devreye girmesi için ötelenir. Böylece ek flaş istediğimiz yerde ve pozisyonda, makine gövdesine bağımlı olmadan kullanabiliriz. Birisinin eline tutuşturabilir, kulisin aydınlanması için bir sehpanın üstüne koyabilir veya tavana bile asabiliriz.

Diğer bir seçenek olarak, bir flaş kızıağı kullanabiliriz. Uzun kızak sayesinde fotoğrafçı, aydınlatma çapını artırır ve çekim sahnesinin ışıklandırılması hakkında yaratıcılığını konuşturabilir. Burada da flaş, normalde, ışığa duyarlı hücre vasıtası ile patlatılır. Bu tür kullanımda (kırmızı göz önleyici) ön-flaşın devreye alınmaması gerekir, çünkü ön flaş patladığında, ek flaş da patlar ve esas çekim için hazır olmaz.

FinePix S3 PRO gibi üst-teknoloji cihazları flaşı, bir eşzaman (senkron) kablosu üzerinden veya flaş ayağına bağlanabilen bir ara kablo vasıtası ile de yönetebilirler.

Bu sâyede flaşı, bağımsızca yönlendirebiliriz; yani dahili flaş devre dışı bırakılır ve zorunlu öne yönlendirme ortadan kalkar.

Hangi diyafram değeri doğrudur?

Otomatik işlev olmadığında, beyin ve el gücü devreye girerler. Rehber sayı vasıtası ile, konunun uzaklığını da hesaba katarak, doğru diyafram değerini hesaplayabiliriz. Bu “rehber sayı” değeri flaşın, ISO 100 duyarlılıkta bir film kullanıldığında, ne kadar ışık verdiğinin başarımlı göstergesidir. Yani rehber sayı ne kadar yüksek olursa, flaş menzili o kadar artar.

Diyafram değeri = Rehber sayısı : Mesafe

Konu ne kadar uzakta olursa, diyaframın o kadar açık olması gerekir.

Örn.: Rehber sayısı 34 olan bir flaşımız var ve konumuz 10m ilerde. Doğru diyafram değerimizin 3,4 olması gerekir.

Ancak flaşların çoğunun arkasında hazırlanmış diyafram cetvelleri vardır ve bizi sürekli hesap yapmaktan kurtarırlar.

Eşzaman (senkron) ile doğru zamanlama

Başarılı flaş kullanımının sihirli kelimesi “eşzaman”dır. Bu süre içinde, flaş patladığında perdenin tamamen açılması gereklidir. Bunun mümkün olduğu en kısa süreyi, eşzaman (senkron) olarak adlandırıyoruz. Geleneksel işleyen akrabalarının aksine dijital makineler, çok hızlı enstantaneleri de eşzaman olarak kullanabilirler. Bu konuda sorunlar olması, obdüratörlerin yapısı ile ilişkilidir.

Normal bir SLR makineden söz edersek bunların perde obdüratörleri vardır; örneğin FinePix S1 ve S2 PRO. Bu obdüratör türü iki perdeye sahiptir. Deklanşöre basıldığında ilk perde açılır ve ışık girer, süre (enstantane) dolduğunda ikinci perde kapanır ve ışığın geçmesini engeller. Flaşın ışık vermesi, perdenin açık olduğu süre tamamlanmadan, biterse (eşzaman uyumsuzluğu) fotoğrafta dengesiz pozlandırmadan kaynaklanan şeritler oluşur. Enstantane (perdenin açıklık süresi) için bir alt sınır vardır. Normal bir makinede CCD, belirli bir süre sonra kapatılır; yani en kötü durumda flaş ışığı geç kalmış olur.

Geniş mekânlarda flaş kullanımı

Bazen, bütün konular objektife aynı mesafede olmazlar; bu durumda yukarda belirttiğimiz hesaplama yöntemi doğru netice vermez. Düşün fotoğrafı için pozlandırmayı önde duran geline göre mi, ortada bulunan kayınvalideye göre mi yoksa masanın diğer ucunda oturan misafirlere göre mi ayarlamak gerekir?

Çözüm: Eşzaman uzatılarak, mevcut ışığı da kullanmak gerekir. Ön plan flaş ile aydınlatılırken arka planda var olan gün ışığı veya suni ışığın aydınlığı da, çekime dahil edilir. Normal hesaplanan enstantane süresinde bu ışık kaynakları ciddiye alınmaz, uzatılmış bir enstantane süresinde ise, hiç değilse kısmi olarak dahil edilir.

Birbiri ile dengelememiz gereken iki faktör var: Özgün diyafram ve enstantane değerleri ile gün ışığı ve flaş ışığı.

Fotoğrafımızı flaşsız çekseydik, büyük bir diyafram açıklığına ve uzun bir enstantaneye ihtiyacımız olurdu; çünkü ortamdaki doğal ışığı yansıtmak isterdik. Gerçekçi değerler olarak 2,8 diyafram ve ½ saniye enstantane kullanırdık; ancak fotoğrafımız kesinlikle sallanmış olurdu. Doğru ayarlanmış bir otomatik flaş ile 5,6 diyafram ve 1/250 saniye enstantane değerlerinde çekim yapabiliriz; ancak mevcut ışık kaynaklarından hiçbir şekilde faydalanmamış olurduk.

Yapacağımız işlem şöyle: yukarda söz ettiğimiz enstantaneyi kullanıp filme, artık-ışığı yakalayabilmesi için, daha fazla zaman tanımak gerekir. Yani 5,6 diyafram ve 1/15 enstantane, gerçekçi değerler olabilir. Üstünde flaş patlayan gelin aydınlık ve keskin olur ve en uzakta oturan misafirler ise, o kadar karanlık görünmezler yani genel olarak aşırı ışık farkları, yumuşatılmış olur.

DAHA İYİ PORTRERLER İÇİN 6 İPUCU

İyi portreler; pahalı ışıklandırma donanımlarına, kullanışsız objektiflere ya da karmaşık pozlandırma tekniklerine gerek duymaz. Gerçekten ihtiyacınız olan, orta boy bir tele veya zoom objektif ve de birkaç yol gösterici...

1.Uygun Objektifi Seçin

Portre çekimi için en uygun objektif hangisidir? Zoom veya tek odak uzaklıklı orta boy bir tele objektif. 35 mm objektiflerin odak uzaklığı 85 mm ve 135 mm arasındır. Daha geniş odak uzaklıkları (50 mm ve aşağısı), yüz hatlarını abartılı gösterebilirler. Sonuç? Burun olduğundan daha büyük görünür.

Daha uzun objektiflerle, 85 mm'den 135 mm'ye (genelde portre objektifi olarak tercih edilir.) perspektif sıkıştırılmıştır, böylece bütün yüz hatları doğru orantılı gözüktür. Daha uzun odak uzaklıkları (200 mm ve üstü) yüzü yassılaştırır.Orta boy tele objektifler : Başarı! Geniş açı objektifle çekilmiş portreler,35 mm gibi,dar alanı genişletirler(üst), ve bazı yüz hatlarını olduğundan daha uzun gösterirler. Odak uzaklığı daha uzun olan, orta boy tele objektifler (105 mm, sağ) perspektifi (ve yüzü) sıkılaştırır, ve daha doğal görünmelerini sağlar.

2. Yaklaşın

Portre fotoğrafçıları yıldırان diğer bir engel ise yeterince yaklaşmamalarıdır. Eğer fotoğrafladığınız kişi çerçevenizde, yüzü ve ifadeleri anlaşılmayacak kadar küçük kalıyorsa problem vardır. Çözüm? Objeye yaklaşın. Yürüyerek yaklaşabilirsiniz ya da mesafe varsa uzun odaklı objektif kullanabilirsiniz.

Yakınlık güzeldir. Ünlü savaş fotoğrafçısı Robert Capa'yı özetlersek; fotoğrafınız yeterince iyi değilse, yeterince yakın değilsinizdir. Portreler için de bu kesinlikle doğrudur. 4-5 metre uzaktan çekilmiş bir fotoğraf (solda) ne portre ne de genel görünümdür.

Konuya yaklaşırsanız (sağda), fotoğrafın portre olduğundan şüphemiz kalmaz, hem de başarılı bir portre elde etmiş olursunuz. Sağdaki fotoğraf bir başka önemli portre hatasına daha örnektir: ortalanmış yüz. Portrelerinizi kişinin kafasını çerçevenin yarsının üstünde kalacak şekilde çekmeye çalışın.

3. Basit kıyafetler seçin

Karışık desenli veya renkli giysiler, ilginizi konudan uzaklaştırmaktan başka bir şey yapmaz. Düz desenli ve sade renkli şeyler giyin. Eğer kıyafet seçiminde çaresiz kaldıysanız, giysinin fotoğraftaki etkisini azaltmaya çalışın. Süslü ve dar kıyafetlerden sakının, ya da ışığı kıyafeti gölgede bırakacak şekilde ayarlayın, böylece kişinin yüzü ön plana çıkacaktır.

Karmaşık giysiler dikkatinizi dağıtır. Parlak basit kıyafetler portrenize canlılık katar. Renklere gelince, genellikle basit şeyler tercih edin. Konunuzun doğal rengini tamamlayan giysiler seçin. Eğer mümkünse fotoğrafını çekeceğiniz kişiden kendisine en çok yakışan rengi giymesini isteyin. Genelde herkes kendisine

en çok yakışan rengi bilir. Mavi veya ela gözlüler, gözlerini ön plana çıkaracak kıyafetleri tercih ederlerse daha etkili olur.

4. Açık diyafram kullanın

Sakınılacak bir şey varsa o da kapalı diyafram kullanmaktır. f/11 – f/32 aralığı açık havalarda manzara fotoğrafı çekmek için uygun olabilir; fakat portreler için bir problemdir. Kapalı diyaframla çekilen fotoğraflarda arka fon net ve belirgindir, bu da ön plandaki konuya olan ilgiyi azaltır. Geniş diyaframlar: f/1.8'den f/4'e kadar, arka fonu flulaştırır, etkisini azaltır, böylelikle kişi odağın merkezi olmuş olur. 2 modeliniz varsa ve biri kameraya diğerinden daha uzaksa, o kişi fotoğrafta bulanık çıkabilir. Çözüm olarak fonu netlikten çıkarın ya da modelleriniz kameraya eşit uzaklıkta olsun. Fonu değil konunuzu gösterin!

5. Dikey Kompozisyonlar Deneyin

Amatör portre fotoğrafçıların çok sık yaptığı hatalardan biri de portrelerini yatay çekme yatkınlıklarıdır. Bu, grup portresi çekerken işe yarayabilir ama tek bir bireyle çalışıyorsanız makinenizi dik tutmayı deneyin. Dik çerçeveleme özellikle solo çalışmalarda başarılıdır, çünkü insan kafasının ve gövdesinin de kuzey/güney yönlü duruşuna uygunluk gösterir. Dikey çalışmalar ayrıca çiftleri fotoğraflarken de kullanılır, özellikle sarılmışlarken. Bu romantik öneri çifti, gruptan çok bir bütün halinde göstereceğinden daha başarılı olur.

Yataydan kaçının: İnsan vücudu boyun, bel gibi ince bölgeleriyle daha estetik ve doğal gözükür. Fotoğrafını çektiğiniz tek bir kişiye, dikey çerçevelemeler size bu bölgeleri daha belirgin kılmanızı sağlar. Fotoğrafınız dengeli, kompozisyonunuz başarılı olur.

6. Sert ışıktan kaçının

Portrelerinizi sabote etmenin en kolay yolu, kafanın üstünden gelen direk güneş ışığıdır. Göz çukurlarında, burnun etrafında ve çenenin altında gölgeler yaratacaktır. Profesyonel portreciler 'yumuşak gölge'yi önerirler, örneğin: güneşli bir günde bir ağacın altında yüzü çevreleyen ışık, gölgeleri doldurur ve uygun bir ışık oluşturur.

Eğer öğle vakti bir portre çekiyorsanız, konunuzun sırtını güneşe vererek kendiniz kolaylıkla bir yumuşak gölge yaratabilirsiniz. Teknik olarak ters ışık da denir. Ters ışık makinenizin ölçüm sistemini yanıltabilir.

Dik değil yumuşak ışık: Doğrudan güneş almış portreyi düzeltmek için Duncan Ball öğle güneşinin etkisini, yarı şeffaf bir şemsiye kullanarak yumuşatmıştır. Konunuzu arkadan aydınlatmak da keskin, sert ışığın olumsuz etkisini azaltacaktır, ama konunuzun her yerinde ışık olması, makinenizin pozometresini şaşırtacak ve az pozlama yapmasına yol açacaktır. Bundan kaçınmak için yaklaşın ve modelinizin yüzüne uygun değerleri seçin. Ya da makinenizde varsa, direk modelin yüzünü baz almak için spotmetre kullanın.

İLGİNÇ FİKİRLER

1) Kameranızı BULB (B) ' a ayarlayın, denkleşör kabloyla kilitleyin, yüzünüze flaş tutarak kameranın önünde gezinin. Fotoğrafın her yerinde görüneceksiniz.

2) Eğik bir düzlemde yansımınızı çekin.

KIŞ FOTOĞRAFI ÇEKMEK İÇİN 10 İPUCU

Kış mevsimi yılın en güzel zamanlarından. Kış mevsimi, fotoğrafçının güneşli açık bir havadan kar fırtınasına kadar her türlü hava durumunu filmine ya da hafıza kartına aktarmasını sağlar.

İşte bu kış denemeniz için size 10 fikir :

1. RENGİN DOKUNUŞU

Kar güzel bir fotoğraf nesnesidir fakat sadece karı fotoğraflamak biraz tekdüze ve sönük olabilir. Bu fotoğraftaki kırmızı araba gibi renkli nesneleri fotoğraf karesine ekleyerek fotoğrafı bu tekdüzelikten kurtarabilirsiniz. Bu, sıkıcı gri gün görüntüsünü (sadece kar yağarken çekilen bir kare gibi) kışa dönüştürmek için gerekli olan dokunuştur.

2. YILBAŞI IŞIKLARI

Renkli yılbaşı ışıkları ile renkli fotoğraflar yaratılabilir. Yılbaşı ışıklarını çekmek için en ideal zamanın gecenin karanlığı olduğunu düşünebilirsiniz fakat karanlıkta elde edeceğiniz görüntü, siyaha karşı renkli noktalar olacaktır sadece. "Sihirli saatte" -alacakaranlık- çekeceğiniz fotoğraflarda, renkli noktaların yanı sıra etraftan da bazı detayları fotoğraflayabileceğiniz için daha ilginç görüntüler elde edebilirsiniz.

3. KIŞIN GÜNDOĞUMU

Yazın uzun günleriyle birlikte güneş oldukça erken doğar. Kışın, geç doğan güneş nedeniyle, gündoğumu gibi güzel doğa olaylarını yakalayabilmek için erken kalkmanız gerekmez. Güneşi fotoğraf karesinin dışında bırakarak güneşin yanındaki gökyüzünün ışığını ölçebilirsiniz veya matrix ölçümlü pozometrenin verdiği değeri kullanarak bu fotoğrafta olduğu gibi parçalı bulutlu bir görüntü elde edebilirsiniz.

4. AYDINLANAN FIRTINA

Kış fırtınalı bir mevsimdir fakat bu fırtınaların sonunda şimşek çakar. Fırtınalı bir günde şimşek çaktığı zaman inanılmaz güzellikte bir ışık meydana gelir. Bu ışığı yakalamak için yapmanız gereken fırtınayı beklemektir. Yerel hava durumu haberlerini kontrol edip olası fırtınanın ne zaman patlak vereceğini öğrenerek potansiyel renkli yerleri gözlemleyebilirsiniz.

5. “KÖTÜ” HAVADA FOTOĞRAF ÇEKİMİ

Hava “kötü” olduğunda bir çok fotoğrafçı evinde oturup bu durumdan yakınıyor. Fakat büyük fırsatlar kaçırmaktadırlar çünkü böyle havalarda harika fotoğraflar çekilebilir. Siz de kötü havalardan yakınanlardan olmayın. Kalkın, kat kat giyinin, ekipmanınızı hava koşullarından koruyun(büyük plastik sandviç poşeti fotoğraf makinesini koruyabilir,objektifin etrafını daha çabuk açmak için lastik bant kullanılabilir) ve hava durumuna uygun güzel görüntüler arayın.

6. ÇIPLAK AĞAÇLAR

Renkli yapraklar sonbahar fotoğrafçıların temel nesnelerindendir. Fakat kış aylarındaki yapraksız ağaçları görmezlikten gelmemelisiniz. Yapraksız ağaçlar, geometrik çizgisel görüntülerinden ve yapılarından dolayı fotoğrafçı için mükemmel nesnelerdir. Bu fotoğrafta olduğu gibi geniş açılı bir objektifle ağacın sağ alt tarafından veya tele objektifle uzaktan bir fotoğraf çekebilirsiniz. Dalların düzeninden enteresan bir bölümü ayırarak fotoğraflamak da iyi bir fikir olabilir.. Eğer ağacın sağ alt tarafından fotoğraf çekiyorsanız,diyaframı kısip alan derinliğini arttırarak görüntüdeki her şeyin net olmasını sağlayabilirsiniz.

7. BUZ SAÇAKLARI

Buz saçakları keyifli fotoğraf nesneleridir. Buz saçaklarına yaklaşıp yalnız bir buz saçığını veya geri çekilerek saçakları çevresiyle birlikte çekebilirsiniz. Etrafında dolaşıp önden ve arkadan aydınlanmış olarak fotoğraflayın. Close-up çekimler için diyaframı kısarak alan derinliğini arttırın.

8. PENCERE FİLTRELERİ

Kış mevsiminde pencerelerde buğu ve yağmur damlaları gibi değişik su dönüşümleri oluşur. Bu tarz görünen su dönüşümleri başlı başına güzel fotoğraf nesneleridir ve ilginç fotoğraf filtreleri olabilirler. Su damlacıkları veya donma üzerine netleme yapın böylece pencerenin dışındaki bütün nesneler fon etkisi yaratacaktır.

Eğer fotoğraf makinenizden alan derinliğini ön izleme yapabiliyorsanız değişik diyafram değerleri için etkiyi kontrol edin, eğer yapamıyorsanız; ilk önce en geniş diyafram değeriyle sonra da orta ve en kısık diyafram değerleriyle fotoğrafı çekin.

9. KAR POZLAMASI

Yansıyan ışığı ölçen pozometreler (fotoğraf makinesinin içine monte edilmiş olanları) orta tonlara göre ayarlanmışlardır: eğer pozometreye göre pozlama yapıyorsanız ölçtüğünüz nesnenin ışığı orta bir ton olarak belirlenecektir. Kar genellikle orta ton olarak değil beyaz olarak düşünülür, böylece güneşli kar beyaz olarak görüldüğünde çekilen kar fotoğrafları genellikle en iyi gözükümlüdür. Matrix ölçüm yapan pozometre içeren bugünün AF 35mm SLR makinelerinde hiçbir düzeltme yapmadan karın ölçülen ışık değerini kullanabilirsiniz. Fakat merkez ağırlıklı ölçüm yapan pozometreye sahip eski makinelerde, ölçülen değerden 1-1,5 stop fazla pozlama yapmak iyi fikir olabilir. AE modunda, bunu fotoğraf makinesinin pozlama kontrolünü +1'e veya +1,5'a ayarlayarak yapabilirsiniz. Havadan çekilen bu görüntü için, ışıktaki hiç bir değişiklik yapılmadı-beyaz karın ışığının aldattığı koyu su yolu kemerine göre ölçüm yapılmıştır. Braketing yapmak ve not almak (makinenizle ilk kez kar fotoğrafı çekiyorsanız karın fotoğraflarınızda istediğiniz gibi gözükmemesi halinde ışıktaki yapmanız gereken değişikliği görmek için) iyi fikir olabilir.

10. KIŞ AKTİVİTELERİ

Yılın herhangi bir zamanında, mevsimsel aktiviteleri çekerek güzel fotoğraflar elde edebilirsiniz. Kayak, kızak, buz pateni ve dağ tırmanışı gibi bazı mevsimsel faaliyetler kış mevsiminde birçok fotoğraf fırsatı sunar. Hareketi ve katılımcıları fotoğraflayarak gelecekte tekrar tekrar bu aktivitelerle eğlenebilirsiniz.

ÖZEL TAVSİYELER

KURALLARI YIKIN

Fotoğraf çekerken aklınızda bulunduracağınız kriter "Bütün kuralları biliriz ama istersek bozarız ..." olmalı. Özellikle kompozisyonda karşımıza çıkan altın kesim, ufuk hattı vb kriterler çekimlerinizde size yardımcı olabilir ancak bu kriterlere bir din gibi bağlı kalmak durumunda da değilsiniz. Farklı ve rahat kadrajlar deneyin. Uzmanlar (!) ve arkadaşlarınız beğenmese de denemeye devam , sonuçta bu sizin hobiniz ! Ancak "Ben yaptım, oldu !" kolaycılığına da kaçmayın !

ÇEKECEĞİNİZ FOTOĞRAFLARI ÖNCE DEN TASARLAYIN

Boynunuzda makine "Ne çıkarsa bahtıma !" diye dolaşılması başarılı fotoğraf çekmek için yeterli değildir. Böyle bir çalışma tarzında iyi fotoğrafla karşılaşma şansı çok fazla değildir. Bunun yerine belirli konularda yoğunlaşmak, çekim yapılabilecek konu ya da mekan hakkında araştırma yapmak, o konuda daha önce çekilmiş fotoğrafları incelemek, kafanızda belirli görüntülerle, çekmeyi düşündüğünüz fotoğraflarla çekime çıkmak daha doğru bir yöntemdir.

Örneğin, "Bu haftasonu sahil yolunu çekeyim" diye yola çıkmaktansa "Bu haftasonu sahil yolundaki seyyar satıcıları çekeyim. Fotoğrafımda satıcı, sattığı ürün, satın alan olsun. Arka fonda İstanbul görüntüsü olsun, ama net olmasın (ki fotoğrafta baskın olmasın), alan derinliği için tele objektif ve açık diyafram değeri kullanayım..." gibi bir planlama ile çekime çıkmak daha başarılı sonuçlarla dönmenizi sağlayacaktır.

21.00 PROJEKTÖRLE AYDINLATMA

Katedraller, kaleler fotoğraf çekilmek için idealdir. Çekimlerinizi güneş batımından hemen sonra çekin gökyüzünde hala birkaç renk vardır.

Binaları aydınlatan ışıklar yapay olduğundan kaynağına göre fotoğrafta renk oyunları yapar.

80 A mavi filtre tungsten ışıkların yol açtığı turuncu renk oyununu engeller. Fakat titrek,sarı,sodyum sokak lambalarını düzeltmek daha zordur. Bu renkleri daha uyumlu kullanmayı deneyin. Warm-Up filtre onları yumuşatır.

Tungsten aydınlatmalı binaları çekmenin bir diğer yolu tungsten için yapılmış Fuji 64T 2 yada Kodak Ektachrome 64T film kullanmaktır. Bina çok daha doğal çıkar ve gökyüzünde ışık varsa elektrikli mavisi görünür.

Binalar hareket etmez , o yüzden düşük hızlı 100 ASA film ve tripod kullanın.Böylece daha fazla alan derinliği ve detay katmış oluruz.

Eğer ışık azsa ve 1 saniyeden uzun pozlama gerekiyorsa filmin karşılıklılık değerlerini hesaba katın. Film hız kaybı ortaya çıkabilir , normal ölçümden başka 1-2 poz yüksek ölçüm de yapın. Pozlama süresi ne kadar uzunsa, filmin ışık kaybı da o kadar fazladır. Renkler de etkilenir ama bu genelde iyi anlamda olur.

22.00 IŞIK İZLERİ

Işık izleri gece hareket eden araçları düşük enstantane değeriyle çekerek oluşturulur.Aydınlatılmış binalar ve köprülerle birleştirilirse çok güzel görüntüler ortaya çıkar. Bu resimleri çekmek için en iyi yer şehir merkezleri ve yoğun otobanlardır. Araçların sarı sinyal lambaları kırmızı ve beyaz farlarına renk katacaktır.

Doğru ışık ölçümünü yapmak biraz da tahmin işidir. Kameranız f/2.8'de 1 saniye veriyorsa siz f/4'de 2 saniye, f/8'de 8 saniye, f/11'de 16 saniyeyi de deneyin çünkü süre ne kadar uzun olursa izler de o kadar uzun olur.

Eğer makinenizin enstantane öncelikli modunda uzun çekim seçenekleri yoksa, (B) Bulb modunu seçin ve deklanşör kablo kullanın. İzlerin uzunluğu enstantane ve arabanın hızına bağlıdır. Şehir içinde 30 mil hızla giden bir araç 1 saniye pozlamada 13 m iz bırakırken, 10 m'le giden bir araç 30 metre iz bırakır. Ne kadar çok araba olursa fotoğrafınız o kadar hareketli olur!

23.00 Meyhane MÜDAVİMLERİ

Meyhaneler birçok farklı hayatın kucaklaştığı bir yerdir ve dinlenen insanları çekmek için idealdir. Bulunduğunuz ortam içinde insanlara yaklaşırken ve çekerken temkinli olmak gerekir. Alkollü olduklarını unutmayın ve siz güvenli yolu seçip arkadaşlarınızı çekin. Ortamda varolan ışığı kullanın, flaş kullanmak çok rahatsız edici olur. Bulunduğunuz ortam tungsten ışıkla aydınlatılıyorsa fotoğrafa ayrı bir hava katar ama siyah-beyaz fotoğraflarda ortamın ışık kaynağı farketmez. İlk

çekimlerde insanlar kameradan çekindiği için portre tarzı fotoğraflar oluşacaktır fakat sonra alışmaya başladıkça daha doğal fotoğraflar oluşur.

EVDEKİ RAHATLIK

Kendinize bir fincan çay yapmak için mutfaka gidin. Burada fotoğrafını çekebileceğiniz bir çok konu var? Çaydanlığın üzerindeki yansımalar, camdaki buğu, çatal-kaşık-bıçak ve sofrta takımları resimleri ya da içi bulaşık deterjanı dolu bir kase içindeki hava kabarcıkları, baloncuklar. Sadece bir SLR makine ve standart bir 50mm objektif alıp evinizdeki detayları araştırın. Birçok standart objektif 18 inch'e kadar net odaklayabilir ki bu yakın çekimlerde kendinizi eğitmeniz için uygun. Bazı standart zoom objektifler yakın odaklama kapasitesine sahiptir ve fotoğrafının konuya daha da yaklaşmasına imkan verirler.

DÜŞÜNCELERİN ÇİZGİSİ

Dış ortamlardaki yakın çekimlerde kompozisyonu güçlendirmek ve etkiyi arttırmak açısından çizgi ve şekiller hayati önem taşır, Mono uzmanı ve Practical Photography iştirakçısı Tony Worobiec, büyüdüğü yer olan North Devon sahilinde detay çekimleri yapmış ve bu projeye "Karadaki Ritim" adını vermiş. Siyah Beyaz, 25 ISO film ve orta format bir makine ile yavaş çekim kullanması Tony'e mümkün olabildiğince detay kaydetme imkanı vermiş.

Siyah Beyaz film, renklerin karmaşası olmaksızın doku ve şekle dikkati çekti. Ve Kapalı havada hatta aydınlık havada bile Tony'nin baskıları her bir dokuyu, gözeneği gösterdi.

Sert gölgeler rahatsız edici olabilir, bu nedenle gölgeleri dağıtmak ve daha az kontrast yaratmak için bir parça uzun beyaz kumaş alıp üzerine ve konuya tutun.

Bu resimler için çok değişik objektifler kullanılmadı, bu da gösteriyor ki ne kullandığınız değil nasıl kullandığınız önemlidir.

MACRO KOLAYLIĞI

Mikroskop kullanarak cam parçası üzerindeki canlıları fotoğraflamaktan, basit bir close-up filtre kullanarak çim parçasına yaklaşmaya kadar birçok seçenek sunan makro fotoğrafçılığı yaşadığımız dünyanın içindeki yeni küçük dünyalardır.

Mikroskobun vizörüne fotoğraf makinemizi bağlayabilmek için özel bir adaptöre ihtiyacımız var. Bu adaptörün fiyatı 55 sterlin civarında.

Büyütme tüpleri kullanırken pozlamaya dikkat edilmelidir çünkü objektif ile film arasındaki uzaklığın artması ışık kaybına neden olabilir. Işık kaybının ne kadar olduğunu kontrol edebilmek için makineden ölçüm alın ve çektiğiniz kareden emin olmak için bracketing (gruplama) tekniğini kullanın.

GÖLGE GÖSTERİSİ İÇİN KALIN ŞEKİLLER

Şekilde örneğini gördüğünüz gibi güneş ışığı gelen bir pencerenin önüne bir parça kâğıt koyup kâğıdın üzerine iki nesne yerleştirip ortaya çıkan gölgeyi fotoğraflayın.

Belki basit bir teknik ama çok etkili. Tim Gartside daha ilginç olsun diye içinde su olan mavi bir şişe kullandı ve normal bir A3 kâğıt kullanarak çekim yaptı. 81C warm-up filtre ile bunu denemek fotoğrafa daha da renk katacaktır. Ölçüm makineyle yapıldı. Ayrıca Tim en iyi sonuç için bracketing (gruplama) tekniğini öneriyor.

DOĞAL DOKULAR

Dokular her yerdedir ve en çok da doğada. Ağaçların gövdeleri, su yüzündeki dalgalar, örümcek ağıları hatta deniz kenarındaki çakıl taşlarını düşünün. Bunların hepsi gözümüze farklı gözükcektir. Sabah erken saatlerde yeryüzüne çiy yeni yağmışken genişletme tüpü takılmış standart bir objektifle çekeceğimiz konuya daha da yaklaşılabılır.

Bu en kolay yöntem ama genişletme tüpü ışığı düşüreceğinden tripod kullanın. Parlak renkli konuları fotoğraflayın ve güçlü bir etki yaratmak için çektiğiniz konuyla kontrast bir fon kullanın. Konunuza daha sıcak bir parlaklık eklemek için altın renkli reflektör kullanarak aydınlatmayı deneyin. Reflektörünüzü güneşe doğru tutun ki reflektör güneşi doğrudan konunuza yansıtsın. Ayrıca konunuzun doğal görünmesi için spreyle su püskürtmeyi deneyin.

SOYUT DOKULAR

Doku konusunda kendinizi varolan doğal ya da el yapımı konularla kısıtlamayın. Bir çift ayakkabı ve biraz boyayla kendi evinizde de denemeler yapabilirsiniz. Bu, Tim Gartside'in eski bir çift botla yapmaya karar verdiği bir şey. Botları çöpe atmaktansa eline fırçasını alıp işe koyulmuş ve değişik renklerdeki boyaları botlara ve fona sıçratarak çift boyutlu bir görüntü yaratmış. Renkli boyalar öyle özgürce dağıtılmış ki derinlik duygusu ve boyutsallık önemini yitirmiş. Bu yöntem iyi bir fikir, yapması da kolay, tabii canlı renkler iyi kullanıldığında.

DENİZE DOĞRU

Yaratıcı yakın plan çekimler gerçekleştirmeniz için deniz kenarları çok uygun yerlerdir. Çevrenizde renkli yelkenlilerin olduğu limanlar arayın. Rüzgar sörfçileri ve küçük sandallar fotoğrafını çekilebileceğiniz nesneler arasında. 70-210mm gibi bir telezoom objektif alın ve kendinizle objektifin gösterebildiği en uzak nokta arasındaki her kareyi keşfedin. Numara, renk ve çizgi gibi detayların oluşturduğu kareler yakalamak sizi çok şaşırtacak.

GENİŞ AÇIYLA YAKINA GİDİN

Detayları yakalamak için telephoto objektife ihtiyacınız yok. Geniş açı objektifle de gayet iyi dokular yakalayabilirsiniz. Simon Stafford bu şaşırtıcı görüntü için Londra'daki Doğal Tarih Müzesi'ni yaklaşıp çekmiş. Görüş açısını sütunlara aşağıdan yukarıya bakarak ayarlamış ve bu şekilde sütundaki perspektif ve çizgilerin büküklüğü vurgulanmış, sonuçta ortaya muazzam bir görüntü çıkmış. Siz de buradaki sütunlar gibi kendi çevrenizdeki müze, kütüphane ya da büyük binaları fotoğraflayabilirsiniz.

KÖTÜ HAVA

Biraz rüzgar ve yağmurun sizi fotoğraf çekmekten alıkoyması çok kolaydır. Ancak kötü hava koşullarını kaale almamak nefes kesici fotoğraf fırsatlarını kaçırmak anlamına gelir. Bulutlar, yağmur, pus ve kar çoğunlukla fotoğrafçılığınızda en iyi sonuçları ortaya çıkarır. Kötü hava size hayal gücünüzü en iyi şekilde test etme şansını verir. Kötü koşullara karşı, tam olarak, kendinizi öne sürersiniz. Bu çekimleri yapmak için, biraz fazladan özen ve azim dışında, çok özel bir tertibata ihtiyacınız yoktur.

YAĞMUR

Uygun bir şekilde üstesinden gelinirse yağmur, fotoğraflarınıza fazladan yaratıcı bir unsur ekleyebilir. Su, özellikle hava kararmışken, tam bir ayna görevi görür. Bu yüzden suyu renkli kent yansımalarını göstermek için kullanın.

Mümkün olan en kısık diyafram değeri seçilerek ve netlemeyi ilgilenilen iki noktanın ortasına yaparak, her iki alanın da keskin görünmesi sağlanabilir. Bunu kontrol etmek için, eğer varsa, kameranızın alan derinliği önizleme özelliğini kullanın.

Maksimum etki için gece yağmurda çekim yapın ve su birikintilerindeki dükkan ışıklarının tüm renklerini kaydedin. Birkaç yardımcı pozlama, yağmur damlalarının filme kaydedilmesine engel olacaktır. Modern pozometrelerin oldukça hassas ölçümler yapabilmelerine rağmen, ölçüm aldatici olabilir. Eğer +1 ve +2 stopluk ekstradan çekimler yaparsanız, uzun pozlamanın sebep olacağı herhangi bir film hızı kaybını hesaba katmış olursunuz.

SİS VE PUS

Sis ve pus fotoğraflarınızı doğal olarak geliştirir. Onlar doğanın doğal filtreleridir ve ekstra atmosfer eklemek için kullanışlıdır. Sis görüş netliğini muhteşem bir şekilde keser. Öyleyse fotoğraflayacak keskin hatlı şekiller arayın ve ayrıntılara inebilmek için tele bir objektif kullanın. Objektifin buğulanmasını önlemek için skylight filtresi kullanın. Sis ve pus sahneleri, sahnenin fazla griye kaçmasını ve parlaklık azlığını önlemek için yapılacak hafif dozda -yarım stop- fazla pozlamayla (overexposure), en iyi şekilde görünür. Gruplayarak pozlama (bracketing) da gerekirse kullanılabilir. Pusu yakalamak için uygun bir zaman, güneşin aniden doğduğu sabahın erken saatleridir.

GRADUATED FİLTRE KULLANMA

Bulutlardaki detayları korumak ve fotoğrafınızda gökyüzünün etkisini arttırmak için graduated filtre kullanın. Bu filtreler her güçte ve renkte olabilir. Bunlar, objektifin önüne bir adaptör halkası aracılığıyla yerleştirilmiş tutma yuvasının içinde plastik -reçine- türevinde ya da doğrudan objektifinize uyan, yuvarlak filtrelerdir.

Graduated filtre kullanırken, onu ufukla aynı hizaya, doğru olarak getirdiğinizden emin olun. Filtre renginin fotoğrafınızın içine ne kadar nüfuz ettiğini ve renklerin ne çabuk değiştiğini kontrol etmek için, eğer varsa, kameranızdaki alan derinliği önizleme düğmesini kullanın. Geniş bir diyafram açıklığı, çok daha ayrıntılı bir değişikliğe yol açacaktır. Filtrenin alt kısmının ufukla çok fazla üst üste binmediğinden emin olun; yoksa zemin gereğinden fazla karanlık gözükecek ve çekiminizi mahvedecektir.

Grad filtre kullanırken pozlamaya da dikkat edin. Objektif yoluyla ölçüm alıyorsanız, filtreyi takmadan önce ölçümünüzü yapın. El pozometresi kullanıyorsanız, parlak gökyüzünün ışık ölçümünüzü etkilememesini göz önünde bulundurarak, ölçümü aşağıdan alın. Sonra gerçek ışık ölçümünün yapıldığı iki tarafı da yarımşar stop aralarla gruplandırarak pozlayın (bracketing).

Kışın soğuk, fırtınalı gökyüzü için kullanılacak en iyi filtre, 'nötral densite gri(neutral density grey)'dir. Ancak manzaralarınızın kıyametimsi görünmesini istemiyorsanız, daha renkli grad filtrelerine dikkat edin.

DETAYLAR

Her zaman genel çekim almak zorunda değilsiniz.

En fazla etkiye sahip olan şeyler, çoğunlukla en küçük olanlardır. Kapılar, taş duvarlar, yapraklar ve kapı kolları gibi objelere (aslında her şeye) yönelik çekim yapmak için, 70-210mm gibi bir telezoom ya da tele objektif kullanın. Bu şemsiyenin alt kısmı bile iyi bir fotoğraf olmuş.

İNSANLAR

Kötü havada insan çekimleriniz için destek arayın. Yağmur damlalarıyla kaplanmış ya da buğulanmış bir cam parçası çocuk çekimlerinde kullanılabilir. Cama şekiller ve resimler çizmelerini sağlayın ve çizim yaparlarken, nitelikli portreler yakalayabilmek için, ifadelerini yakalayın.

Tuhaf bir şekilde kötü havada insanlar gerçekten harika fotoğraflar oluşturabilirler. İnsanları çerçevede küçük kullanın ya da bir manzaraya insan ilgisi ekleyebilmek için kompozisyonunuzda geçip giden insanları silüet olarak kullanın. Ya da rüzgarın silkelediği karakterlere veya yağmurlukların parlak renklerine yaklaşp, odaklanın.

RÜZGAR

Rüzgarlı havada fotoğraf çekmek, fotoğrafa, durağan bir sahneye göre çok daha fazla hayat ve hareketlilik katar. Ancak kameranızı sabit tutmak için içeride durmanız ya da hızlı bir enstantane değeri kullanmanız gerekebilir. Düşük enstantane değerlerini bayraklar, otlar, bulutlar ve su gibi konularda deneyin. Veya buradaki fotoğrafçının yaptığını yapın ve çekiminize daha insancıl bir his vermek için fotoğrafınıza bir insanı da hil edin.

KAR

Özellikle direkt güneş ışığında beyazın yansıtıcı doğasının pozometrenizi yanıltabilirliğini düşünerek kara dikkat edin. Bu durum genellikle en az bir stop fazla pozlamaya sebep olur. Bunun için ölçülen pozlama değeri bir stop artırılır.

Emin olmak için çekime önce kameranızın verdiği değerden başlayın. Sonra yarımşar stop aralıklarla, aynı sahnenin üç tane daha, fazla pozlanmış fotoğrafını gruplandırarak çekin.

Bu fotoğraftaki kırık arazinin soğukluğunun gücü, yalnızca tepelerdeki karla değil, ayrıca gökyüzünde bir araya gelmiş kar bulutlarıyla da arttırılmış.

Otomatik netleme (AF) nedir nasıl çalışır?

Çoğu makinelerin otomatik netleme sistemleri, pasif (durağan) işlerler. Bu işlemde kontrast'a (zıtlık) göre ölçüm yapılır. AF-sisteminin kullanımı çok kolaydır: çekmek istediğiniz nesneyi seçip, hedeflediğinizde deklanşöre yarım basarak netlemeyi yapmış olursunuz. Ancak, zaman zaman, sadece dijital makinelerde olmayan, netleme sorunları ile karşılaşabiliyoruz. Aşağıda, en çok karşılaşılan sorunları ve bunların çözümlerini sıraladık:

EN ÇOK KARŞILAŞILAN AF SORUNLARI

SORUN	SORUNUN SEBEBİ	ÇÖZÜM
Kontrast veya belirgin olmayan monokrom (tek renkli) alanlar oluşuyor.	Otomatik netleme sisteminin asgari kontrast gereksinimi vardır.	Aynı mesafede olan başka bir nesneyi ölçünüz (netlik kaydı bkz. kullanım kılavuzu)
Seçilen konu çok karanlık veya ortamda çok az ışık var.	Pasif AF'nin asgari aydınlığa gereksinimi vardır.	Çekim konusu yeterli uzaklıkta ise, manüel netleme, mesafe olarak "sonsuz" ayarına getirilir.
Çekilen nesnede sadece yatay çizgiler ve yapılanmalar var	Otomatik netleme sistemleri, genelde, dikey yapılanma ve çizgilere gereksinim duyarlar.	Makineyi biraz eğik tutup, tekrar netleme yapınız. Diğer bir seçenek olarak, aynı mesafede başka bir nesneye ölçüm yapabilirsiniz.
Çekilen nesne, aşırı yansıma yapıyor.	Yansımalar, AF sistemini yanıltır. Asgari kontrasta gereksinim vardır.	Aynı mesafede, başka bir nesneye ölçüm yapınız. (netlik kaydı bkz. kullanım kılavuzu)
Çok kuvvetli / aşırı karşı ışık.	Aşırı karşı ışık, gereksinim olan kontrastları kaldırır.	Aynı mesafede, başka bir nesneye ölçüm yapınız. (netlik kaydı bkz. kullanım kılavuzu)
Farklı mesafede bulunan, pek belirgin olmayan nesneler çekilecek.	Farklı mesafede bulunan nesneler, ana netleme alanını dolduruyorlar.	Ölçüm mesafesini belirleyiniz.

Bütün mükemmelliğine rağmen otomatik netleme sistemlerinin yetersiz kalabildiği durumlar olacaktır. Orta ve üst sınıf makinelerde bulunan manüel netleme ayarları, bu durumlar için yapılmıştır. Genellikle, tek tuş üzerinden AF/MF değişimi yapılır ve LCD ekran üzerinden netleme, kontrol edilir. Manüel netleme, otomatik netlemenin yerine geçmez, ancak bazı çekimlerde daha iyi bir yöntemdir. Diyafram ve enstantane ile bağlı olarak kullanıldığında, manüel netleme ile mükemmel ve ilginç neticeler elde edebilirsiniz.

Enstantane (Perde açıklık süresi) nedir nasıl çalışır?

Açıklama: Enstantane, pozlandırma süresi birimidir ve çoğunlukla, saniyenin kesitleri kadar sürer. Enstantane süreleri, uluslararası standartların belirlediği bir cetvel ile gösterilir. Her değer, bir sonraki değer, iki misli veya yarısıdır.

Tabii ki bu düzenlemeler, dijital fotoğrafçılık için de geçerlidir. Dijital makineler, normal sayılan, 1 saniyenin altındaki süreler haricinde, 30 saniye veya daha uzun süreli enstantaneler uygulayabiliyorlar. Bazı makinelerde "bulb-işlevi" vardır. Bu işlevde deklanşör, basık tutulduğu sürece, obtüratör (perde) açık kalır.

Enstantane ile hareket çekilir, diyafram ile netlik-derinliği yönetilir.

Sallama tehlikesi:

Sallanmış resimlerin oluşması için iki neden vardır:

İsteyerek yapılmış

İstenmeyen yan etki

Sallanmış resimler için makinenin, otomatik veya manuel enstantane ile kullanılması, dijital veya analog olması, fark etmez.

Kural: Perde ne kadar uzun süre açık kalırsa, fotoğrafın sallanmış olma tehlikesi o kadar artar.

Sallanma tehlikesi sabit bir değer değildir; objektifin odak uzaklığına, enstantaneye, hava durumuna bağlı ışığa ve makinenin ağırlığına bağlıdır.

Çekim örneği:

Manzara ayrıntısı; diyafram: 3,2; enstantane: 1/15san.Odak uzaklığı: 320mm; kötü hava şartları.

1. kendi kendine çekim

2. el ile çekim

Tavsiye: Elde çekim yapılabilecek en yavaş enstantane, objektif odak uzaklığının ters değeridir; yani 33mm civarında olan bir odak uzaklığı için 1/30san. olarak alınabilir; 100mm olan bir odak uzaklığı için, enstantane ayarını 1/100san. olarak belirlemeniz gerekir.

Hava şartları, zorlaştırıcı unsur olabilirler. Oluşan uzun enstantane süreleri nedeni ile, sallanma tehlikesi artar.

Tavsiye: Destek alacağınız bir zemin bulunuz veya sehpa (tripod) kullanınız.

Bugünkü fotoğraf makineleri gittikçe küçülüp, hafifliyorlar. Bu gelişim kullanıcı için çok hoş olsa bile, bünyesinde bir sorun barındırır: Makine gövdesi ne kadar hafif olursa, sallanma tehlikesi o kadar artar. AF-sistemlerinin çok iyi çalışmalarına rağmen, pozlandırma esnasında makine kayabilir.

Tavsiye: Destek alacağınız bir zemin bulunuz veya bir sehpa (tripod) kullanınız. Seçenek olarak, elde çekimlerde makinenin, kendi kendine çekim özelliğini kullanabilirsiniz. Böylece deklanşöre basmanın yaratacağı sarsıntıyı önlemiş olursunuz.

Hareketin fotoğrafı:

Bilinçli olarak bir hareketi çekmek, sallanma tehlikesi ile karıştırılmaması gereken bir etkidir. Hareketi çekmek mümkündür – fotoğraflar, insan gözünün tam olarak takip edemediği hızı gösterebilirler. Burada temel olarak iki ayırım vardır:

Hareketli konu, durağan fon:

Bu tarzda makine sabit durur, konu hareket eder. Netleme, hareket eden konuya göre yapılır. Böylece konuda bir "silecek etkisi" yaratırız. Bu tarz, hareketin dondurulmasını önler. Çekim örneği olarak bir şelâle çekimini veya hız gösterim aracı olarak kullanımı gösterebiliriz. Çok kısa olan bir enstantane süresi, her türlü hareketliliği alır.

Tavsiye: Enstantane süresini uzatınız.

Hareketli fon ve "dondurulmuş" konu:

Bu tarzda konu netlemede tutulup, makine kullanıcı tarafından konu ile paralel olarak hareket ettirilir. Arka plan şeritlere dönüşürken, konu keskin olarak görüntülenir. Burada hareketlilik, silik fon sayesinde oluşur. İsterseniz bir otomobili çekmeyi deneyiniz...

Tavsiye: Burada, kısa enstantaneler kullanınız.

Konu		Hareket		
Hız	Mesafe	yandan	eğri	önden
yavaş	5 Metre	1/250 s	1/125s	1/60 s
	10 Metre	1/125 s	1/60 s	1/30 s
hızlı	20 Metre	1/500 s	1/250 s	1/125 s
	30 Metre	1/250 s	1/125 s	1/60 s

Diyafram (ışık miktarı ayarı) nedir?

Açıklama: Objektiften, makine içine girecek olan ışık miktarını, mevcut koşullara göre ayarlamak gerekmektedir. Diyafram değerleri için standartize edilmiş bir sıralama vardır; her basamak, giren ışık miktarının ikiye katlanmasına veya yarılanmasına yol açar. Diyafram, netlik derinliğindensorumludur.

Örnek: 8 diyafram'dan bir basamak ilerleyip, 11 diyafram'a gelerseniz, giren ışık miktarını yarı yarıya düşürmüş olursunuz. Aynı anda, çekmek istediğiniz konunun, netlik derinliğini yükseltmiş olursunuz. Tabii ki bu işlemi, tersine de uygulamak mümkün. Giren ışık miktarının ikiye katlanması veya yarılanması, her diyafram basamağında vardır; yani ister 2'den 2.8 diyaframa, isterse 8'den 5.6 diyaframa geçilsin. Değişken ışık şartlarını dengelemek amacı ile, ışık miktarının basamaklandırılması, gereken enstantane'yi hesaplamak için bir kolaylık olarak görünmektedir. Bu şekilde eşit pozlandırma, garantiye alınır.

**2.8 diyafram / 1/500
enstantane ile
4 diyafram / 1/250
enstantane,
eşit değerde ayarlardır.**

Aslına bakarsak diyafram sayıları, orantı sayılandır. Diyaframın etkin açıklık orantısı ile odak uzaklığının bölümünden oluşurlar. Küçülen diyafram açıklığı ile beraber, diyafram sayısı da küçülür. Ancak diyafram sayısı her zaman tam sayı olarak verildiği için, garip bir durum ile karşı karşıya kalıyoruz: Diyafram sayısı ne kadar büyük olursa, diyafram açıklığı o kadar büyük olur; ve tam tersine...

Netlik derinliği:

Diyafram açıklığı, netlik derinliğini yönetir dedik, ancak netlik derinliği kavramı ne anlama geliyor? Konuların netlenmesi, düzeyler ile olur. Bir konu netleşirse, bu alan bir netlik düzeyi oluşturur.

Bu alanda, konunun yansıttığı bütün ışıkların, ışığa duyarlı film yüzeyindeki kesişme noktaları bulunur.

Bilgi: Bu kural, geleneksel filmlerde film yüzeyi için, dijital fotoğraf makinelerinde ise CCD-algılayıcının yüzeyi için geçerlidir. Burada "Odak (yakma)" noktasından söz ediyoruz. Konunun yansıttığı diğer, bütün ışıkların kesişme noktaları, ışığa duyarlı yüzeyin önünde veya arkasında bulunur. Bu alanlar bulanık olarak yansıtılır.

Objektif (Nesnel)

Objektifler, odak uzaklıkları ile belirlenirler. Odak uzaklığı nedir? Fiziksel olarak bakıldığında odak uzaklığı, bir objektifin ışık kırma gücünün ölçüsüdür. Odak uzaklığı, bir objektifin, sonsuz uzaklıktaki bir nesnenin keskin görünmesi için ihtiyacı olan mesafeyi bildirir.

Objektifler, odak uzaklıklarına göre, sınıflandırılırlar. Genel olarak objektifler, standart (normal), geniş açı, dar açı (tele) ve zoom (değişken) gibi sınıflara ayrılırlar. Standart objektifler, bakış açısı olarak, insan gözü ile aynı görüş tarzına sahiptirler; yani yakl. 45°.

Geniş açı objektiflerin daha küçük odak mesafeleri vardır ve bu yüzden daha büyük açıya sahip olurlar.

Dar açı objektifler ise, odak uzaklığına bağlı olarak, daha küçük bir açıyı kapsarlar. Bu yüzden çekilen konular daha büyük ve yakın görünürler.

Zoom objektiflerin sabit odak uzaklıkları yoktur. Bunların odak uzaklıkları, en küçük ve en büyük değer olarak açıklanır. Bu tür objektiflerin avantajları çok açıktır: odak noktaları ve resim açılarını – basamaksız olarak – değiştirmek mümkündür. En uzun ve en kısa odak uzaklıklarının oranına, zoom faktörü denir. Örn.: 36mm – 108mm odak uzaklığı olan bir objektifin faktörü 3 olarak belirlenir; yani 3-kat-zoom (3x) objektif söz konusudur.

Objektiflerin ışıklık ölçüsü (objektif açıklığı), objektifin optik kalitesini belirten bir değer olarak algılanır. **Bu yanlıştır !!!** Işıklık ölçüsü sadece, azami diyafram açıklığını, bununla beraber enstantaneyi açıklar. Yüksek ışıklığı olan objektifler, ışıklık ölçüsü düşük olan objektifler ile karşılaştırıldığında, daha hızlı enstantanelere olanak tanırlar. Işıklık ölçüsü, ön merceğin çapı ile odak uzaklığı oranından hesaplanır. Işıklık ölçüsü, aynı zamanda, en büyük diyafram açıklığına eşittir.

Objektifin perspektifi (üç boyutlu görünüm) yoktur...

Perspektif için objektifin odak uzaklığı veya çekim açısı, önemli değildir. Sadece konu, perspektifi belirler. Yani, eşit büyüklükte olan iki nesne, objektife aynı mesafede olduklarında, filmde aynı büyüklükte görüntülenirler; nesnelerin mesafesi değiştiğinde, perspektif oluşur. Uzak olan, yakın olandan daha küçük görünür.

Dikkat: Filmde gördüğümüz büyüklük oranları, nesnelerin gerçek oranları hakkında fikir vermezler.

1. Kısa mesafeden çekilen her şey, arka plana orantılı olarak, normalden büyük görünür – burada "dik" perspektiften bahsedilir.
2. Uzun mesafeden çekilen her şey, arka plana orantılı olarak, normalden küçük görünür – burada "düz" perspektiften bahsedilir.

"Dik" perspektif oluşturmak için geniş açı objektifler kullanılmalıdır. "Düz" perspektifler için ise, büyük odak uzaklığına sahip objektifler, daha uygundur. Odak uzaklığı ne kadar büyürse perspektif, o kadar "düz" olur.

Bit'ler ve Byte (bayt)'lar?

Veri büyüklükleri Kilobyte (kB) veya Megabyte (MB), daha büyük dosyalarda ise Gigabyte (GB) olarak verilir.

1 Byte <-----> **8 Bit**
1 Kilobyte <-----> **1024 Byte**
1 Megabyte <-----> **1024 Kilobyte**
1 Gigabyte <-----> **1024 Megabyte**

1. RGB işlemi için veri büyüklüğünün hesaplanması (kB olarak) :

2. Resim dosyası büyüklüğünü hesapladıktan sonra, kullandığınız hafıza taşıyıcının depolama kapasitesini ölçebilirsiniz. Burada dikkate almanız gereken husus, hesaplama için, sıkıştırılmamış resim dosyalarının temel alındığıdır. Dijital fotoğraf makineleri, çoğunlukla JPEG-işlemine göre kayıt yaparlar. Bu işlem, resim verilerini önce sıkıştırıp, sonra hafızaya alır. Düşük sıkıştırma oranında bu değer 1:7 olarak belirlenmiştir; yani veri dosyası, kayıt edilmeden önce, “7” faktöründe, küçülür.

Dijital Fotoğraf Makinesinin Çözünürlüğü

Açıklama: Çözünürlük, bir sayısal (dijital) fotoğrafın yatay ve dikey sıklığını belirten ölçüdür. Ölçü birimi olarak resim-noktaları veya piksel kullanılır. Merceklerin ve CCD-algılayıcının iyi olduklarını varsayarsak, çözünürlük ne kadar yüksek olursa, fotoğrafın veya baskının görsel olarak bıraktığı izlenim, o kadar iyi olur.

“Çözünürlük zenginliği” kavramını, geleneksel fotoğrafçılıktan tanıyoruz. Burada da, farklı çözünürlüklerden söz edebiliriz: Yüksek duyarlı filmler “kalın grenli” olurlar ve daha düşük çözünürlüğe sahiptirler; düşük duyarlı filmlerde ise tam tersidir. Normal, geleneksel filmlerin çözünürlüğü yakl. 10 milyon nokta veya daha fazladır. Ancak burada küçük bir sınırlama yapmamız gerekiyor: dijital makinedeki CCD’nin aksine filmlerin ışığa duyarlı gümüş-halojenid grenleri düzenli bir şekilde sıralanmamıştır.

Dijital makinelerde en çok kullanılan çözünürlükler şunlardır:

320 x 240 = 76.800
640 x 480 = 307.200
1024 x 768 = 786.432
1280 x 960 = 1.3 milyon
1600 x 1200 = 2.1 milyon
2048 x 1535 = 3.3 milyon
2272 x 1704 = 4.1 milyon
2560 x 1920 = 5.0 milyon
3024 x 2016 = 6.0 milyon
4256 x 2848 = 12.1 milyon

Dijital fotoğrafların kalite seviyeleri ve gereksinimleri, ortam ihtiyaçlarına göre belirlenir

Dijital Fotoğraf Makinelerinin Sınıfları

Dijital fotoğraf makineleri 3 başarımlı sınıfa ayrılır:

Ölçek olarak, dijital makinenin çözünürlüğü ve fiyatı esas alınır. Tabii ki dijital makinelerin kullanım imkânları, sınıflarüstü olabilir. Performans sınıfları bölünmesi, güncel makineler temel alınarak yapılmıştır. İlerde bu sınıfların içerikleri değişebilir veya yeni sınıflar oluşabilir; ancak kullanım orantıları hep aynı kalacaktır.

Giriş sınıfı

Sadece ara/sıra, amatör ve keyif amaçlı fotoğraf merakının peşinden gidilirse, dijital fotoğrafçılık dünyasına giriş yapılmak isteniyorsa veya maddi olanaklar sınırsız değilse, bu sınıftaki makinelere yönelmek gerekir. Bu sınıfın sınırı yakl. 3 milyon çözünürlüktedir. Çoğunluk olarak, bu sınıfın makineleri 2 milyon piksel niteliğinde olurlar. Bu makinelerin çok zevkli olmalarına karşılık, profesyonel düzeyde netice beklememek gerekir. Baskı sınırı 10x15 cm olarak belirlenebilir. Ancak bu makineleri e-posta iletişimlerinde veya internet sayfalarında da, kullanabilirsiniz. Bu sınıfa örnek olarak Digital Q1, FinePix A120, A330 ve A340'ı gösterebiliriz.

Orta sınıf

Burada bağımlılık yapan dijital fotoğrafçılık başlıyor; neticeler, geleneksel fotoğrafçılık taraftarlarını bile hayran bırakabiliyor. Bu sınıf 2 ilâ 6 milyon çözünürlük arasında belirleniyor. Bu makineler, çok iyi bir resim çözünürlüğünün yanı sıra optik zoom, hattâ SLR-teknolojisi sunabiliyorlar. En geç baskı neticeleri alındıktan sonra, dijital fotoğrafçılığın hangi düzeyde olduğu açıkça görülüyor. Ortalama 3 milyon standart çözünürlük ile dijital fotoğrafçılık, geleneksel fotoğrafçılığın gerisinde olmadığını ispat ediyor. Bu sınıfa örnek olarak FinePix S5000, F420, F610 ve F 710'u gösterebiliriz. (FinePix S 7000 ve S20 PRO yarı-profesyonel sınıfa ait olan makinelerdir.)

Üst sınıf

Üst sınıf makineler, çoğunlukla, meslekî kullanım için tasarlanmışlardır. Fiyat olarak bu makineler 2000€ ile 25.000€ veya daha fazla, aralığında bulunurlar. Profesyoneller için istenilen düzeyde olmakla beraber, normal amatörler için fazla gelebilirler. Bazı makineler 12 milyon çözünürlüğe kadar çıkabilmekte; yani 40 – 70 MB dosyalar oluşmakta. Bu boyutlarda çalışabilmek için, uygun bilgisayarların ve hafızaların bulunması gerekir. Bu tür makineler, örn. stüdyo ortamında, doğrudan bilgisayara bağlanarak kullanılır. Bu sınıfa örnek olarak FinePix S3 PRO'yu gösterebiliriz.

Dijital Fotoğraf Makinelerinin Donanımı

Bakaç: Optik (görsel) bakacı, geleneksel makinelerden tanıyoruz. Dijital fotoğraf makinelerinde de optik bakaçlar vardır. Muhtelif makinelerde, göz bozukluğu (diyoptri) ayarı yapılabilir; bu ayar gözlüklü kullanıcılar tarafından tercih edilir.

Dijital fotoğraf makineleri, bakaca seçenek olarak, bir ekran (çoğunlukla TFT-LCD) ile donanmışlardır. Ekranın, fotoğrafı "önceden" ve "sonradan" gösterme özelliği vardır. İyi bir dijital makinenin, ekranı kapatabilme özelliğine sahip olması gerekir; çünkü ekranlar, en çok enerji harcayan birimlerdir.

Pozlandırma ölçümü / yönetimi: Dijital fotoğraf makinelerinin çoğunluğunda pozlandırma, merkez ağırlıklı TTL (objektif içinden ölçüm)-yöntemi ile ölçülür ve yönetilir. Orta ve üst sınıf makinelerde enstantane ve/veya diyafram ayarlarını belirlemek mümkündür.

Pozlandırma dengelemesi: Bir çok geleneksel makinede olduğu gibi dijital makinelerde de, pozlandırma dengeleme ayarları vardır ve çoğunlukla “+/- 3EV” olarak verilir.

Enstantane: Pozlandırma süreleri elektronik olarak düzenlenir. Buna ek olarak bazı makinelerde elektronik ve mekanik obtüratörün beraber işlediği sistemler vardır. Teknolojinin bugün ulaştığı düzeyde enstantane değerleri 1/10.000 saniyeye kadar çıkabilirler.

Diyafram: Eski kuşak dijital fotoğraf makinelerinde diyafram ayarı, sadece otomatik olarak yapılabiliyordu. Güncel makinelerde, otomatığı devre dışı bırakıp el ile diyafram ayarları yapmak mümkün.

Objektif: Dijital fotoğraf makinelerinde çeşitli objektif türleri kullanılır. Bunlar odak uzaklıklarına, mercekle yapılarına göre ve zoom veya değiştirilebilir veya eğilebilir olma özelliklerine göre ayırt edilirler. Basit dijital görüntüleme cihazlarında ise cam yerine plastik mercekler kullanılır.

Odak uzaklığı: Dijital makinelerin odak uzaklıkları, her zaman 35mm filme eşdeğer olarak verilir. Burada da geniş açıdan dar açığa kadar mm ile hesaplanır ancak dijital makinelerin resim algılayıcıları 35mm ile eşit büyüklükte olmayıp, çoğunlukla daha küçük olan, farklı boyutlardadırlar. Bu bilgiler “çözünürlük / alan” oranı olarak verilir.

Işık gücü: Bir objektifin en büyük diyafram açıklığını, ışık gücü olarak adlandırmaktayız. Örn. f/2.8 olarak ifade edilir.

Mesâfe ayarı (netleme):

Sabit netleme (Fiksfokus): Bu tür objektiflerde mesafe ayarı gerekmez. Netlik derinliği kullanılarak, bütün nesneler keskin olarak algılanır.

Otomatik netleme (Autofokus): Otomatik mesafe ayarlama sistemini, geleneksel makinelerden tanıyoruz. Burada aktif ve pasif AF-yöntemleri arasında ayırım yapmak zorundayız. Dijital makinelerde, genellikle, pasif AF-yöntemleri kullanılır. Bu yöntemde, ölçüm alanı dahilindeki kontrast elektronik olarak algılanıp, netlik, en iyi kontrast oluşana kadar, takip ettirilir.

El ile netleme: Bu netleme tarzında çekim mesafesi (netlik), el ile verilir.

Makro (yakın) çekim: Yakından yapılan çekimleri, makro çekim olarak adlandırıyoruz. Örneğin FinePix S20 PRO’da asgari yakın çekim mesafesi 1cm (!) olarak kullanılmaktadır. Netleme, otomatik veya el ile yapılabilir.

Flaş: Neredeyse bütün dijital fotoğraf makinelerinin, gövde dahilinde olan flaşları vardır. Bu flaşın bir çok işlevleri bulunmaktadır. Artık standart olan aç/kapat işlevinin yanında otomatik flaş, kırmızı-göz azaltıcı etkinlik, zorunlu flaş ve flaş ışığının gücünü ayarlamak gibi işlevler bir çok makinede vardır. Genellikle flaşların rehber sayısı 10 –12 civarındadır. Bazı makinelerin eşzaman girişi vardır.

Beyaz ayarı: Işık, gün zamanına göre, farklı renk-ısılarına sahiptir. Bu özellik halojen, spot ve normal suni ışık kaynaklarında da vardır. Tabii ki farklı kaynakların karışımından oluşan ışıkları da göz önünde bulundurmanız gerekir. Dijital fotoğraf makineleri, otomatik olarak mevcut ışık ortamına uyum sağlarlar. Çeşitli makinelerde bu özellik el ile de yapılabilir.

Çekimlerin kullanımı: Bazı makinelerde sadece son çekim silinebilmesine rağmen, genelde seçtiğiniz resimleri, silebiliyorsunuz. Ayrıca bütün kareleri silme özelliği de vardır.

Diğer özellikler:

Sehpa (tripod) vasıtalı çekimler: Sehpa bağlantısının bütün makinelerde bulunması gerekir; çünkü uzun süreli pozlandırmalar ve makro çekimler için sehpa, vazgeçilmezdir.

Televizyon/Video bağlantısı: Çekimleri izlemek ve izletebilmek için bir televizyon bağlantısı, çağdaş gereksinimler arasındadır.

Kullanım: Mümkün olduğu kadar kolay ulaşılabilir tuşlara ve işlevlere sahip olması gerekir; zira kullanım kılavuzları pek okunmuyor.

Bağlantılar: Cihazlar arasındaki bağlantılar kolay ulaşılır, çağdaş ve sağlam olmaları gerekir.

Yazılım: Makine ve bilgisayar arasındaki iletişimi sağlayan yazılımların, ambalaj dahilinde bulunmaları gerekir. Burada önemli olan tek husus, yazılımların kolayca yüklenebilmesi ve kullanılabilmesidir. Bir çok kullanıcı, ambalaj dahilinde daha fazla yazılım istese de bunun pek fazla anlamı olmaz; çünkü yarı-yazılımlar veya uygun olmayan yazılımlar kimsenin işine yaramaz. Şimdiki zamanda çok uygun fiyatlara, işlevsel yazılımlar bulmak mümkün.

Temel kurallara uyulduğunda fotoğraf istediğiniz gibi olur...

Dijital fotoğrafçılık, doğal olarak, geleneksel fotoğrafçılık temelindedir. Burada da otomatik netleme (AF), diyafram ve enstantane gibi kavramlar geçerlidir. Bu kavramları geleneksel SLR makinelerden tanıyoruz, ancak diğer film kullanan makinelerde pek pek işlemedik. Bu noktada dijital fotoğrafçılığın bir avantajı daha ortaya çıkıyor: güncel dijital makinelerin, ufak ve toplu olmalarına rağmen, SLR makinelerin ayar olanaklarına sahip olmak gibi, dâhiyane özellikleri mevcut.

Makineyi, otomatik ayarlar ile sınırlı olarak kullanmak istemiyorsanız, otomatiği kapatıp, el ile kullanınız. Bu konuda makinenin, el ile yapılan ayarlarının kolayca erişilebilir olması gerekir, yoksa sürekli olarak kullanım kılavuzuna bakmak zorunda kalabiliriz. FinePix serisinin bütün modelleri, bir çok işleve kolayca ulaşabileceğiniz şekilde tasarlanmıştır.

Öneri: Bazen, bütün işlevler kullanım kılavuzunda yer almayabilir veya anlaşılmayabilir, bu durumda işlev tuşları ile oynamaktan çekinmeyiniz veya en yakın Fujifilm Dijital bayinize danışabilirsiniz.